

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Leader jako metoda spolupráce v regionu

Bc. Martina Jiříková

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martina Jiříková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Leader jako metoda spolupráce v regionu

Název anglicky

Leader as a method of cooperation in the region.

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce je na základě analýzy zhodnotit regionální spolupráci pomocí metody Leader a navrhnout zlepšení této spolupráce. Dílčí cíle diplomové práce jsou zjištění výše povědomí o místních akčních skupinách ze Středočeského kraje u obyvatel daného území. Dalším dílčím cílem je porovnání dvou sousedících místních akčních skupin a zpracování návrhu možné spolupráce mezi zvolenými právníckými osobami ze Středočeského kraje.

Metodika

Teoretická východiska a charakteristika prostředí budou vycházet ze studia dokumentů. Terénní šetření bude vycházet z kvantitativního a kvalitativního šetření. Kvantitativní šetření bude probíhat pomocí dotazníků mezi veřejností na území místních akčních skupin. Kvalitativní šetření bude vycházet z polostrukturovaných rozhovorů mezi aktéry MAS ve vybraném regionu. Osnova diplomové práce: Úvod, Cíl a metodika, Přehled řešené problematiky, Charakteristika prostředí, Terénní šetření a jeho zhodnocení, Závěr, Seznam použitých zdrojů, Přílohy.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Doporučené zdroje informací

- BINEK, J., GALVASOVÁ, I., HOLEČEK, J., HYNEK, A., CHABIČOVSKÁ, K., KONEČNÝ, O., SVOBODOVÁ, H., VĚZNÍK, A. Synergie ve venkovském prostoru. 1. vyd. Brno: GaREP, spol. s r.o., 2011. 114 s. ISBN 978-80-904308-8-4.
- DISMAN, M.: Jak se vyrábí sociologická znalost. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 80-246-0139-7.
- ECO, U. Jak napsat diplomovou práci. Olomouc : Votobia, 1997. 271 s. ISBN 80-7198-173-7.
- GALVASOVÁ, I. a kol. Spolupráce obcí jako faktor rozvoje. Brno: Georgetown, 2007. 140 s. ISBN 80-251-20-9.
- PĚLUCHA, M a kol. Rozvoj venkova v programovacím období 2007-2013 v kontextu reformy SZP EU. 1. vydání. Praha: IREAS, 2006. ISBN 80-86684-42-3.
- ROSELAND M.: Toward Sustainable Communities. New Society Publ., 2005, Gabriola Island, 256 P.
- SORS, J. C. Public Participation in Local Agenda 21: A Review of Traditional and Innovative Tools, 2001. 48 P.
- STEJSKAL, J., KOVÁRNÍK, J. Regionální politika a její nástroje. Portál, 2009. 216 s. ISBN 978-80-7367-588-2.
- WOKOUN, R. Regionální a strukturální politika Evropské unie: obecná východiska, implementace a monitorování. Praha: Oeconomica, 2004. ISBN 80-245-0734-X.
- WOKOUN, R. Regionální rozvoj – východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje ve znění pozdějších předpisů

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Pavla Varvažovská

Elektronicky schváleno dne 23. 2. 2015

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 3. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 11. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Leader jako metoda spolupráce v regionu“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 24. března 2015

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Pavle Varvažovské, vedoucí mé diplomové práce, za cenné rady, za vedení při zpracování práce, ochotu a čas, který mi věnovala během tvorby mé diplomové práce. Dále děkuji manažerovi MAS Lípa pro venkov a ředitelce MAS Podlipansko za jejich ochotu a vstřícnost při zpracování diplomové práce. Děkuji kanceláři MAS Lípa pro venkov za možnost vykonat diplomní praxi. Dále děkuji všem respondentům za informace poskytnuté v rámci dotazníků. A v nespolední řadě patří velký dík i mé rodině za podporu během studia.

Leader jako metoda spolupráce v regionu

Leader as a method of cooperation in the region

Souhrn

Předmětem diplomové práce „Leader jako metoda spolupráce v regionu“ je zmapování fungování vybraných místních akčních skupin ve Středočeském kraji, zjištění výše povědomí o místních akčních skupinách u obyvatel daných regionu a navržení možné spolupráce mezi zvolenými místními akčními skupinami. První část diplomové práce obsahuje klíčové pojmy, které jsou nezbytné pro pochopení celé problematiky a popis zvolených místních akčních skupin. V druhé části diplomové práce je provedeno kvantitativní a kvalitativní šetření. Kvantitativní šetření je provedeno za pomoci dotazníkového šetření s cílem zjistit výši povědomí občanů o místních akčních skupinách v regionu. Kvalitativní šetření je uskutečněno za pomoci rozhovorů s ředitelkou MAS Podlipansko, s manažerem MAS Lípa pro venkov a se členy místních akčních skupin. Na základě provedených šetření jsou dále navrženy možnosti větší propagace a spolupráce místních akčních skupin v rámci regionu.

Klíčová slova

analýza dokumentů, LEADER, místní akční skupina, program Rozvoje venkova, programové období, spolupráce, rozhovory, dotazníkové šetření, projekt, Strategický plán LEADER, Evropská unie

Summary

Thesis: "The Leader as a method of cooperation in the region" is to analyze the functioning of selected local action groups in the Central Region, determine the amount of awareness of local action groups in the population of the region and to propose possible cooperation between the elected local action groups. The first part contains the key concepts that are necessary for an understanding of the issue and a description of the local action groups. In the second part of the thesis is a quantitative and qualitative investigation. Quantitative investigation is carried out with the help of a questionnaire survey in order to determine the amount of awareness of local action groups in the region. Qualitative investigation is carried out with the help of interviews with the director of MAS Podlipansko, the manager MAS Lipa pro venkov and members of local action groups. Based on the survey are also suggested the possibility of greater cooperation and promotion of local action groups in the region.

Keywords

document analysis, LEADER, the local action group, a rural development program, programming period, cooperation, interviews, questionnaires, project, strategic plan LEADER, European Union

OBSAH

1. Úvod	6
2. Cíl a metodika	7
3. Přehled řešené problematiky	10
3.1 Formy spolupráce	11
3.2. Metoda LEADER	13
3.2 Místní akční skupina	17
4. Charakteristika prostředí	24
4.1 MAS Lípa pro venkov z.s.	25
4.1.1. Územní působnost MAS Lípa pro venkov	25
4.1.2 Popis fungování MAS Lípa pro venkov – počet členů, orgány MAS, financování MAS apod.	32
4.2 MAS Podlipansko o.p.s.	36
4.2.1. Územní působnost MAS Podlipansko	37
4.2.2 Popis fungování MAS Podlipansko – počet členů, orgány MAS, financování MAS apod.	42
5. Terénní šetření a jeho zhodnocení.....	47
5.1 Kvantitativní výzkum	49
5.1.1. Dotazníkové šetření na území MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko	50
5.1.2 Statistické vyhodnocení získaných dat	68
5.2 Kvalitativní výzkum	81
5.2.1 Porovnání MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko.....	81
5.2.2 Rozhovor se zástupci daných MAS	82
5.2.3 Rozhovor se členy MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko	84
5.3 Zhodnocení výsledků.....	86

6. Diskuze	88
7. Závěr	89
Seznam použitých zkratek	91
8. Seznam použitých zdrojů	93
9. Přílohy	100
9.1 Seznam příloh	100

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Územně správní členění České republiky.....	11
Obr. č. 2: Místní akční skupiny ve Středočeském kraji k 1.11. 2014.....	24
Obr. č. 3: Logo MAS Lípa pro venkov.....	25
Obr. č. 4: Územní působnost MAS Lípa pro venkov k 1.9. 2014.....	26
Obr. č. 5: Logo MAS Podlipansko.....	36
Obr. č. 4: Územní působnost MAS Podlipansko k 1.8. 2014.....	37
Obr. č. 5: Značka regionálního produktu – Polabí.....	39

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Přehled aktivit MAS v rámci své činnosti v PRV ČR 2007 – 2013.....	20
Tab. č. 2: Příprava období 2014–2020 > OP a režijní náklady MAS.....	22
Tab. č. 3: Výčet DSO na území MAS Lípa pro venkov.....	27
Tab. č. 4: Členství občanů území MAS Lípa pro venkov ve sdruženích.....	50
Tab. č. 5: Členství občanů území MAS Podlipansko ve sdruženích.....	51
Tab. č. 6: Počet společensko-kulturních a sportovních akcí- MAS Lípa pro venkov.....	51
Tab. č. 7: Počet společensko-kulturních a sportovních akcí- MAS Podlipansko.....	52
Tab. č. 8: Financování akcí – MAS Lípa pro venkov.....	53
Tab. č. 9: Financování akcí – MAS Podlipansko.....	53
Tab. č. 10: Povědomí o MAS Lípa pro venkov.....	54
Tab. č. 11: Povědomí o MAS Podlipansko.....	55
Tab. č. 12: Dotace od MAS Lípy pro venkov.....	55
Tab. č. 13: Dotace od MAS Podlipansko.....	56
Tab. č. 14: Návštěvnost facebookového profilu MAS Lípa pro venkov.....	58
Tab. č. 15: Návštěvnost facebookového profilu MAS Podlipansko.....	58
Tab. č. 16: Frekvence sledování aktualit o MAS Lípa pro venkov.....	59
Tab. č. 17: Frekvence sledování aktualit o MAS Podlipansko.....	60
Tab. č. 18: Pohlaví respondentů MAS Lípa pro venkov.....	60
Tab. č. 19: Pohlaví respondentů MAS Podlipansko.....	61
Tab. č. 20: Věk respondentů MAS Lípa pro venkov.....	62
Tab. č. 21: Věk respondentů MAS Podlipansko.....	62
Tab. č. 22: Vzdělání respondentů MAS Lípa pro venkov.....	65
Tab. č. 23: Vzdělání respondentů MAS Podlipansko.....	65
Tab. č. 24: Status respondentů MAS Lípa pro venkov.....	66
Tab. č. 25: Status respondentů MAS Podlipansko.....	67

Seznam grafů

Graf č. 1: Alokace ESI fondů mezi programy v období 2014-2020.....	16
Graf č. 2: Složení členské základny MAS Lípa pro venkov.....	33
Graf č. 3: Vývoj počtu obyvatel na území MAS Podlipansko v letech 1971 – 2013.....	39
Graf č. 4: Členství občanů území MAS Lípa pro venkov ve sdruženích.....	50
Graf č. 5: Členství občanů území MAS Podlipansko ve sdruženích.....	51
Graf č. 6: Počet společensko-kulturních a sportovních akcí- MAS Lípa pro venkov.....	52
Graf č. 7: Počet společensko-kulturních a sportovních akcí - MAS Podlipansko.....	52
Graf č. 8: Financování akcí – MAS Lípa pro venkov.....	53
Graf č. 9: Financování akcí - MAS Podlipansko.....	54
Graf č. 10: Povědomí o MAS Lípa pro venkov.....	54

Graf č. 11: Povědomí o MAS Podlipansko.....	55
Graf č. 12: Dotace od MAS Lípy pro venkov.....	56
Graf č. 13: Dotace od MAS Podlipansko	56
Graf č. 14: Návštěvnost facebookového profilu MAS Lípa pro venkov	58
Graf č. 15: Návštěvnost facebookového profilu MAS Podlipansko.....	59
Graf č. 16: Frekvence sledování aktualit o MAS Lípa pro venkov	59
Graf č. 17: Frekvence sledování aktualit o MAS Podlipansko	60
Graf č. 18: Pohlaví respondentů MAS Lípa pro venkov	61
Graf č. 19: Pohlaví respondentů MAS Podlipansko	61
Graf č. 20: Věk respondentů MAS Lípa pro venkov	62
Graf č. 21: Věk respondentů MAS Podlipansko.....	63
Graf č. 22: Vzdělání respondentů MAS Lípa pro venkov	65
Graf č. 23: Vzdělání respondentů MAS Podlipansko	66
Graf č. 24: Status respondentů MAS Lípa pro venkov	66
Graf č. 25: Status respondentů MAS Podlipansko	67

1. ÚVOD

Česká republika spolu s Francií patří mezi nejvíce roztržštěné státy v rámci základních samosprávných celků v Evropské unii. Česká republika se i přes relativně ekonomicky rozvinutou sílu země vyznačuje výraznými regionálními disparity. Vstup České republiky do Evropské unie byl jednou z hlavních priorit zahraniční politiky po roce 1989, kterou se podařilo realizovat dne 1. května 2004. Členství v Evropské unii přineslo České republice nové možnosti podpory směřující k rozvoji území, a to zejména možnosti čerpání finančních prostředků prostřednictvím řady fondů a operačních programů.

Je známo, že rozpočty venkovských oblastí nejsou tak vysoké jako u oblastí městských, ačkoliv určitě by se našly světlé výjimky, které vyvracejí tuto skutečnost, mohoucí si dovolit ze svých rozpočtů nákladné rekonstrukce, stavby či jiné činnosti vedoucí k jejich rozvoji a zároveň k rozvoji celého regionu. Disparita základních územních celků je v České republice opravdu výrazná.

Problematikou nevyváženého rozvoje regionů se zabývá tzv. regionální politika. Základním dokumentem zabývajícím se regionálním rozvojem na úrovni České republiky je Strategie regionálního rozvoje. Regionální rozvoj na území České republiky lze chápat jako intenzivní zájem státu směřující k růstu socioekonomického potenciálu, k růstu konkurenceschopnosti regionů, zmírňování regionálních disparit atd.

Diplomová práce je zaměřená na sousedící MAS ve Středočeském kraji – MAS Lípa pro venkov, z.s. (dále „MAS Lípa pro venkov“) a MAS Podlipansko, o.p.s. (dále „MAS Podlipansko“), které mají v regionálním rozvoji významnou úlohu, jejich prostřednictvím mohou být financovány místní rozvojové strategie, které přispívají k rozvoji území.

2. CÍL A METODIKA

Kapitola číslo dvě pojednává o cílech a metodách diplomové práce, které byly využity k jejímu zpracování.

Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je zhodnotit regionální spolupráci pomocí metody LEADER, navrhnout zlepšení této spolupráce, a to za použití několika metod šetření.

Prvním dílčím cílem diplomové práce je podrobná analýza sousedících MAS – MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko. Podrobné analýzy MAS obsahují charakteristiku území – popis územní působnosti, demografické situace, hospodářství, dopravní infrastruktury apod. Dále i popis samotného fungování vybraných MAS, které obsahuje - zjištění výše počtu členů, lokalizaci sídla, možnosti financování zvolených MAS apod.

Druhý dílčí cíl obsahuje terénní šetření pomocí dotazníků, které je zaměřeno na zjištění výše povědomí o středočeských MAS - MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko u obyvatel daného území. Výsledky zjištění jsou promítnuty do tří hypotéz, které se zaměřují na výši povědomí o MAS v závislosti na věku, na členství obyvatel území ve sdruženích, či v závislosti na návštěvnosti facebookových stránek vybraných MAS.

Třetím dílčím cílem je porovnání MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko v oblastech podpory regionu, obcí, či žadatelů o dotace.

Čtvrtý dílčí cíl obsahuje kvalitativní šetření za pomoci rozhovorů s ředitelkou MAS Podlipansko, s manažerem MAS Lípa pro venkov a se členy zvolených MAS. Se zástupci MAS jsou rozhovory směřovány na jejich vzájemnou spolupráci, výdělečnou činnost apod. Se členy MAS jsou rozhovory směřovány na jejich členství v MAS, působení MAS na území apod.

Po závěrečném vyhodnocení všech cílů diplomové práce je zpracován návrh možné spolupráce mezi MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko s možností aplikace na další území MAS v České republice.

Metodika práce

Diplomová práce je koncipována do dvou částí. První lze označit za teoretickou, vycházející z dokumentů, a druhou za praktickou, vycházející z terénního šetření. Samotnému zpracování diplomové práce předcházelo jednání s ředitelkou MAS Podlipansko a manažerem MAS Lípa pro venkov. Na jednáních byly dané osoby seznámeny s tématem diplomové práce a dále byla dohodnuta pravidelná informovanost zejména o výsledcích dotazníkového šetření diplomové práce. Po jednání s ředitelkou MAS Podlipansko a manažerem MAS Lípa pro venkov následovalo studium relevantních dokumentů týkajících se problematiky metody LEADER, MAS, OP apod.

Na zpracování cílů diplomové práce byla použita metoda studia relevantních dokumentů. Většina odborné literatury byla dostupná z webových stránek, což podstatně ušetřilo čas vypracování práce.

Zpracování druhého dílčího cíle v praktické části diplomové práce bylo provedeno za pomoci dotazníkového šetření na území obou MAS. Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na zjištění výše povědomí o MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko. Výsledky dotazníkového šetření byly zpracovány do tabulek a grafů pro jejich lepší interpretaci. Na otázku výše povědomí o MAS byly stanoveny tři hypotézy, které byly vyhodnoceny pomocí Chí-kvadrát testu nezávislosti.

Další dílčí cíle práce byly zpracovány za pomoci rozhovorů s ředitelkou MAS Podlipansko a manažerem MAS Lípa pro venkov, dále také se členy vybraných MAS.

V následující části je popsána použitá metoda sběru dat, která byla využita zejména na teoretickou část diplomové práce.

Metoda studia dokumentů

V teoretické části diplomové práce byla využita metoda studia relevantních dokumentů. Odborná literatura byla k dispozici jak v elektronické, tak v papírové podobě. Ovšem, jak již bylo uvedeno v úvodu, nejčastější forma odborné literatury byla dostupná v elektronické podobě, což velmi usnadnilo zpracování práce. Před samotným použitím dokumentů byla provedena validita a použitelnost zdrojů pro záměr diplomové práce.

Dle odborné literatury lze také fyzické dokumenty rozdělit na primární – pořízené přímým popisem události, jevu, nebo na sekundární, do nichž spadají dokumenty, které vznikly zprostředkovaně tzv. zpracováním primárních pramenů. (Zich, 2007)

3. PŘEHLED ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY

Uvedená kapitola popisuje pojem spolupráce, metodu LEADER a v neposlední řadě i problematiku MAS.

Pojem spolupráce je notoricky známé slovo, je běžné z každodenního života. Spolupracovat mohou nejenom fyzické osoby mezi sebou, ale i právnické. Uskupení právnických osob je vždy právně podloženo. Spolupráce právnickou formou, ať různých sdružení, různých firem, institucí, vede k určitému rozvoji. U firem to může být rozvoj technologie, u institucí např. k rozvoji e-Governmentu a u sdružení je to nejvíce rozvoj území. Diplomová práce je zaměřená na takové formy spolupráce, které vedou právě k rozvoji území.

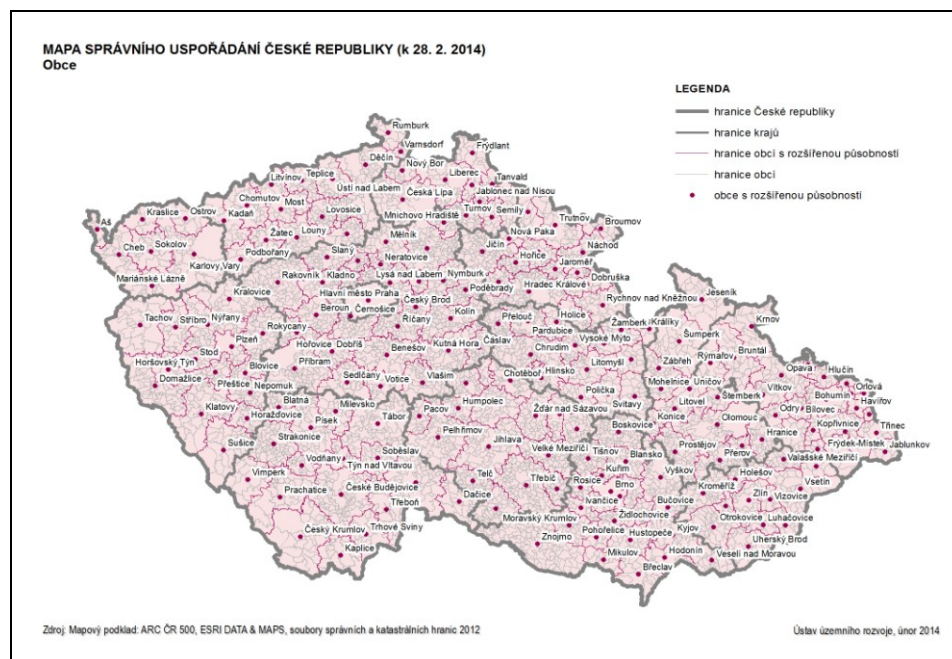
Hana Maříková a kol. uvádějí ve svém Velkém sociologickém slovníku popis pojmu spolupráce. Spolupráce neboli kooperace. Specifický druh spolupráce je sociální interakce, kdy dva i více jedinců nebo dvě i více skupin lidí (malých i velkých) mezi sebou spolupracují. Sociální interakce je charakteristická tím, že každý její účastník může dosáhnout společného cíle činnosti. Cíl musí být pro všechny účastníky přitažlivý, musí mít obecně uznávanou kladnou hodnotu a jeho rozdělení mezi účastníky musí být spravedlivé. Pro tyto charakteristiky se používá pojem „společné sdílené cíle“. Další znak spolupráce, který se často uvádí, je koordinace neboli sladění činnosti. Pokud není spolupráce, vzniká tzv. soupeření. Sociologicko-psychologické výzkumy se často zaměřují na definování kroků od soupeření ke spolupráci. První krok je radikální změna motivace tzv. kopernikovský obrat, druhý krok je ochota k dobrovolné ztrátě, bez které nelze pokračovat k úspěšné spolupráci. Třetím krokem je, že nestačí uvažovat jen o spolupráci, ale udělat první krok. Čtvrtým je důvěra a posledním pátým krokem je vzájemnost neboli reciprocita. Pokud chce kooperovat pouze jeden z dvojice či skupiny účastníků, spolupráce se nemůže uskutečnit. K dosažení spolupráce je zapotřebí, aby všichni účastníci učinili všechny výše jmenované kroky. Podmínkou udržení již nastolené spolupráce je důvěryhodnost jednání všech účastníků na každém kroku. Při zklamání důvěry (některý

z účastníků se dá svést k jiné volbě) se spolupráce hrouští. Její opětovné nastolení je obvykle těžší než první realizace. K opětovnému nastolení spolupráce je zapotřebí odpouštění toho, kdo byl zklamán a radikální motivace toho, kdo zklamal. (Maříková H. a kol., 1996, str. 1208)

3.1 Formy spolupráce

Je známo, že Česká republika oproti je ostatním členům Evropské Unie mimo Francii velice roztržštěná, zejména co se týče základních územně samosprávných celků, ale i nadřazených celků, jimiž jsou kraje. Následně uvedená data tento fakt ještě více podtrhují a alarmují. V České republice je k 1.1. 2013 celkem 6 253 obcí se základním rozsahem přenesené působnosti, 393 obcí s pověřeným obecním úřadem (obec II. typu) a 205 obcí s rozšířenou působností (obec III. typu). Česká republika má také 24 statutárních měst, 13 krajů a hlavní město Praha. Tento fakt demonstruje i obr. č. 1. Díky takovéto roztržštěnosti území není proto myslitelné rozvíjet území bez potřebné spolupráce. (MMR ČR, 2002 – 2014, (a))

Obr. č. 1: Územně správní členění České republiky

Zdroj: MMR ČR, 2002 – 2014, (b)

Zákon o obcích č. 128/2000 Sb., v § 46, odst. 2. uvádí formy meziobecní spolupráce na regionální úrovni.

- 1) „na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,
- 2) na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí (dále jen „svazek obcí“),
- 3) zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona (obchodního zákoníku) dvěma nebo více obcemi.“

První formu spolupráce není třeba nikterak vysvětlovat, druhá forma spolupráce je následně vysvětlena.

Zákon o obcích č. 128/2000 Sb., v § 49 – § 53 detailněji pojednává o svazcích obcí. Základní poznatky lze dočíst z uvedených paragrafů zákona. Jak již název napovídá, členy svazku mohou být pouze obce. Svazky vznikají za účelem ochrany či prosazování společných zájmů. Dále je uvedeno, kdo přezkoumává hospodaření svazku či vytvoření smlouvy vzniku svazku.¹ V praxi se můžeme setkat i s dalšími pojmy jako je např. pojem mikroregion či euroregion. Pojem mikroregion je často zaměňován s pojmem DSO. DSO je základem pro mikroregion. Mikroregion je účelně zřízen k čerpání prostředků ze státních a evropských fondů. Oproti tomu euroregion také značí spolupráci, ale přeshraniční a dokonce různých subjektů, to znamená nejen obcí, ale i se zapojením dalších právnických osob.

Třetí a poslední formou spolupráce uváděnou v zákoně o obcích č. 128/2000 Sb., § 46, odst. 2 je zakládání právnických osob podle zvláštního zákona (obchodního zákoníku)

---

¹ Podrobněji DSO popisuje i I. Galvasová a kol. (2007) ve své knize „Spolupráce obcí jako faktor rozvoje“. Velmi zajímavý je graf na str. 31, který uvádí „Vývoj počtu dobrovolných svazků obcí v České republice v letech 1994–2005“. Nárůst počtu svazků obcí začal rokem 1999 a v roce 2005 bylo v České republice kolem cca 770 svazků obcí. Informace z dané literatury jsou publikovány i v článku Deníku veřejné zprávy ze dne 4.7. 2008.

dvěma nebo více obcemi. Tato forma spolupráce říká, že obce mohou společně zakládat např.: akciové společnosti či společnosti s ručením omezeným. Konkrétním příkladem je např. firma MVE PLUS, s.r.o. jehož spoluvlastníky jsou město Čáslav a Kutná Hora. Daná firma zajišťuje svoz odpadů v uvedených městech. Tato spolupráce vede zejména k ekonomickým úsporám v oblasti odpadového hospodářství, které činí v rozpočtech obcí značně velkou položku.

O spolupráci mezi obcemi se snaží i projekt „Podpora meziobecní spolupráce“, jehož iniciátorem je SMO ČR a který zároveň probíhá na území MAS téměř po celé České republice. Projekt má udržitelnost do konce června roku 2015. Cílem projektu je zanalyzovat území České republiky pomocí zapojených ORP v oblasti školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelného tématu, které si sami zvolí zástupci obcí. Realizační tým každé zainteresované ORP má za úkol započít, někde zvýšit a to dle individuální potřeby, spolupráci mezi obcemi. Je otázkou, zda projekt bude dále podpořen a zda přinese nějaké pozitivní výsledky v oblasti spolupráce obcí.²

I místní akční skupiny spadají do forem spolupráce mezi obcemi, ale i podnikateli, neziskovými organizacemi. Oblasti MAS je věnována podkapitola 3.3.

3.2. Metoda LEADER

Zkratka LEADER pochází z francouzštiny: „Liaison Entre Actions pour le Développement de l'Économie Rurale“, což v překladu znamená „Propojení akcí pro rozvoj ekonomiky venkova“. (MAJEROVÁ, Věra, et al., 2008) Metoda LEADER je na území Evropské unie

---

² Bližší informace o projektu jsou dostupné na webovém portálu *Obce sobě*, 2013. O daném projektu je publikován i článek v měsíčníku *Odborný časopis pro veřejnou správu: Moderní obec*. 2013, XIX, č. 7, rubrika: Správa a rozvoj, str. 33, kde je uváděno, že daný projekt je financován z OP LZZ s přímou finanční podporou do obcí a měst ve výši větší než 500 mil. Kč.

známa již od roku 1991 s cílem posílit rozvojový potenciál venkovských oblastí využitím místní iniciativy a dovedností. Smyslem LEADERu je zapojení místních aktérů, jelikož jedině oni nejlépe znají své území a dokážou ho podrobně popsat z pohledu silných a slabých stránek. (NS MAS ČR, únor 2012 (a))

LEADER je součástí širší politiky Evropské unie zaměřené na rozvoj venkova. Společná zemědělská politika zohledňuje jako hlavní hodnoty venkovských oblastí Evropské unie pestrost krajinného uspořádání, rozmanitost venkovských oblastí i bohatství jejich tradic. Iniciativa LEADER se v čase vyvíjela různými přístupy ve venkovské oblasti. Od roku 1991, od zahájení iniciativy LEADER, podstatně vzrostl podíl území Evropské unie kvitující přístup LEADER a daná „iniciativa Společenství“ byla financována ze strukturálních fondů Evropské unie. Vývoj metody LEADER lze shrnout do tří generací: LEADER I (1991– 1993), LEADER II (1994–1999) a LEADER + (2000–2006). Během uvedených generací měly členské státy a regiony samostatné programy LEADER s vlastním financováním, které bylo vyčleněno na úrovni Evropské unie. Od roku 2007 byl přístup LEADER integrován („zařazen do hlavního proudu“) v rámci celkové politiky Evropské unie v oblasti rozvoje venkova tzn., že LEADER byl souběžně s řadou dalších os rozvoje venkova začleněn do vnitrostátních a regionálních programů pro rozvoj venkova podporovaných Evropskou unií, a to pod Osu IV. do EZFRV. Finance pro osu LEADER od roku 2007 obdržel každý členský stát od Evropské unie v rámci EZFRV za účelem podpory rozvoje venkova. Před počátkem 90. let minulého století se přístupy soustředily na zemědělce a byly zaměřené na povzbuzení strukturální změny v rámci zemědělství. Přístup řízení LEADER začal na místní úrovni experimentálně sdružovat různé projekty a myšlenky. Ukázalo se, že LEADER je ideálním nástrojem pro vyzkoušení toho, jak lze rozšířit příležitosti rozvoje venkovských oblastí. (Evropská komise, 2006, str. 6)

Vymezení sedmi základních principů metody LEADER stanovuje Nařízení Rady EU č. 1698/2005, článek 61, jimiž jsou:

1) existující strategie místního rozvoje

- 2) partnerství mezi veřejnou a soukromou sférou bráno na místní úrovni - MAS
- 3) přístup „zdola-nahoru“ při přípravě i realizaci strategie, což náleží také MAS
- 4) víceodvětvové akce
- 5) uplatňování inovačního přístupu
- 6) mezinárodní a národní spolupráce – projekty spolupráce
- 7) vytváření sítí partnerství³

Rozvoj venkova v České republice je ukotven v zákoně č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, na který navazuje Strategie regionálního rozvoje České republiky. Strategie na každé nové programovací období musí být schválena vládou. Strategie rozvoje je základním koncepčním dokumentem pro českou regionální politiku. Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014 -2020 je členěna do prioritních oblastí, které vycházejí jak z konceptu udržitelného rozvoje, tak i z návaznosti na evropské strategické dokumenty. Prioritními oblastmi jsou: Regionální konkurenceschopnost, Územní soudržnost, Environmentální udržitelnost a Veřejná správa a spolupráce.

V České republice od roku 2003 byla obdobná metoda LEADER uplatňována v rámci Programu obnovy venkova MMR České republiky, jehož se aktivně účastnilo 16 MAS. Od

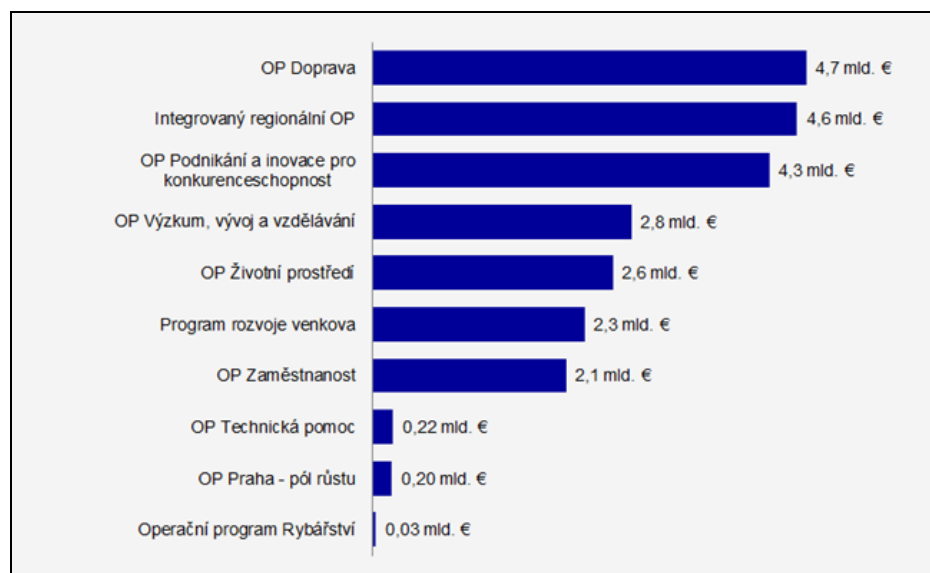
---

³ V dokumentu Fact Sheet: Přístup LEADER – základní příručka jsou přiblíženy všechny principy metody LEADER.

roku 2004 byla pak jako samostatný národní program LEADER České republiky administrovaný MZe České republiky, kdy se počet zúčastněných MAS zvedl na 21. Od roku 2005 je jako součást OP Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství. Až v roce 2007 přichází zásadní zlom. Metoda LEADER se stává plnohodnotnou součástí Národního strategického plánu pro rozvoj venkova jako průřezová Osa IV. Toto období trvá do roku 2014. Pro druhé víceleté finanční období 2014 – 2020 se díky dobré zkušenosti bude i nadále počítat s metodou LEADER, která už najde uplatnění v rámci všech podpůrných fondů Evropské unie. (NS MAS ČR, únor 2012 (a), str. 6)

Pro programové období 2014-2020 jsou připravovány nové operační programy, které budou spolufinancovány z ESIF. Proces úpravy programů probíhá souběžně na úrovni Evropské unie a na národní úrovni. Přehled následujících OP pro období 2014 – 2020 a jejich výši alokace znázorňuje graf. č.1, k OP chybí ještě OP spolupráce.

Graf. č. 1: Alokace ESIF mezi programy v období 2014-2020

Zdroj: MMR ČR, Evropské a strukturální fondy. Programy pro programové období 2014 – 2020, 2014

3.2 Místní akční skupina

Jak již bylo uvedeno na konci předminulé podkapitoly, MAS patří do forem spolupráce nikoliv jen obcí, ale i podnikatelů, neziskového sektoru, a to pouze na území, které pokrývá daná místní akční skupina. Členy MAS tedy mohou být aktéři jak z ekonomické, tak z veřejné či neziskové sféry.⁴ (Majerová, 2008)

MAS uplatňují přístup zdola nahoru, což znamená, že lidé žijící na území konkrétní MAS mají možnost se přímo podílet na rozhodování a dění v regionu. Možnost participace občanů je silným motivačním prvkem a pro území velkou výhodou, jelikož lidé území znají a vědí, co by bylo potřeba změnit.⁵ (Sors, 2001)

MAS je základní nástroj metody LEADER. Účelem vzniku MAS je prosazování společných zájmů obcí a místních komunit. Z požadavků programu LEADER vychází vznik, velikost i charakter území MAS, které je seskupeno z několika obcí. Pelcl také zmiňuje, že MAS jsou venkovská území s nízkou hustotou osídlení, což odpovídá principům LEADER.⁶ (Pelcl et al., 2008, s. 16)

Názor, který zastává předsedkyně MAS Broumovsko+, jasně vystihuje praxe MAS: *„Na MAS nelze spoléhat, že nahradí samosprávu obcí, pokud někde stagnuje. Ani nečekejme, že někoho přemluví k samostatné výdělečné činnosti, že vymyslí aktivity pro ty, kdo nic dělat nechtějí. MAS pouze může pomoci aktivním subjektům v regionu v souladu se záměry poskytovatelů přerozdělovaných finančních prostředků.“* (Odborný časopis pro veřejnou

---

⁴ Obdobně popisuje MAS i Pělucha ve své knize „Rozvoj venkova v programovacím období 2007 – 2013 v kontextu reformy SZP EU“ (2006).

⁵ Tento názor zastává i Roseland autor knihy „Toward Sustainable Communities“ (2005).

⁶ Tento názor je již nyní v rozporu se skutečností, kdy MAS Lípa pro venkov začátkem roku 2013 přijala mezi své členy i město Kutná Hora, město UNESCO o cca 20 000 obyv.

správu, Moderní obec. *Moderní obec, moderní region... a MAS*, listopad 2011, str. 1 - rubrika názor)

Existují tři základní principy fungování MAS - otevřenost (novým členům), transparentnost a rovný přístup. (NS MAS ČR, únor 2012 (a)) Pělucha ve své knize „Rozvoj venkova v programovacím období 2007 – 2013 v kontextu reformy SZP EU“ uvádí možnosti právní subjektivity, kterou mohou mít MAS v České republice a jimiž je - obecně prospěšná společnost, občanské sdružení, zájmové sdružení právnických osob či nadace.⁷

Organizační struktura každé MAS jednoznačně specifikuje hlavní úkoly všech orgánů. Orgány zajišťují 5 základních funkcí - řídicí, kontrolní, výběrovou, monitorovací a samozřejmě také výkonnou. Nejvyšším orgánem je Valná hromada, někde pod jiným názvem jako - Valné shromáždění členů, Členská schůze, Plénum apod., resp. se jedná o shromáždění všech členů. Řídicí funkci zastává tzv. „Výbor“, někde pod jiným názvem jako - Programový výbor, Výbor partnerství, Rada sdružení. Výbor schvaluje integrovanou strategii území, rozhoduje o způsobu výběru projektů apod. Funkce člena výboru/rady je neslučitelná s výkonem jiné funkce ve spolku. Kontrolní činnost zastává tzv. „Kontrolní výbor“, někde pod jiným názvem jako - Kontrolní komise, Revizní komise, Dozorčí rada, Inspektor apod. Kontrolní výbor se zaměřuje na každoroční kontrolu hospodaření tedy vnitřní audit i dodržování stanovených zásad. Dalšími podstatnými orgány jsou Výběrová komise a Monitorovací komise. Výběrová komise je odborný pracovní orgán volený

---

⁷ Status občanských sdružení u MAS nejsou od ledna 2014 pravdou, jelikož po novelizaci občanského zákoníku s platností k 1.1. 2014 byla zapotřebí transformace několika MAS, která vystupovala jako občanská sdružení. Právní subjektivita občanských sdružení muselo být transformováno do jiných právnických uskupení, pokud se nerozhodlo pro transformaci do jiných právnických forem, tak je evidováno jako zapsaný spolek. U zapsaného spolku nejsou nijak velké změny při samotné transformaci.

Valnou hromadou, která hodnotí předložené projekty administrovaných metodou LEADER v programu EAFRD, i v dalších OP České republiky dle předem stanovených kritérií a sestavuje jejich pořadí dle kvality a potřeby. Monitorovací komise sleduje naplňování strategie jako celku, průběh realizace jednotlivých projektů, naplňování monitorovacích indikátorů a udržitelnost výstupů projektů. Všechny výše uvedené orgány působí zpravidla bezplatně, případně je členům poskytována symbolická kompenzace jejich nákladů na tuto činnost. Výkonnou funkci zastává manažer MAS, popřípadě ředitel MAS dle právní funkce MAS a sekretariát, který je jemu podřízen. Výkonný orgán je finančně ohodnocen. Kromě výše uvedených orgánů zřizuje většina MAS také pracovní skupiny, které mohou zpracovávat různé oblasti v rámci MAS např: školství, životní prostředí, cestovní ruch apod. (NS MAS ČR, únor 2012 (a))

Mezi další činnost MAS mimo přerozdělování financí patří školení pro žadatele k výzvám, administrace projektů, příprava strategie, propagace společensko-kulturních akcí, jejich pořádání, zajištění školení pro obce apod. Činnost MAS je velmi pestrá a různorodá.

Základním dokumentem každé MAS je tzv. Strategický plán (zkráceně „strategie“), kde je podrobně uvedena analýza území, možnosti jeho rozvoje, ale i cíle k jeho dosažení. Strategie je zpracovávána za účasti veřejnosti, tzv. pracovních skupin a zapojením partnerů z různých sektorů. Strategie se plní pomocí projektů jednotlivých žadatelů, při čemž výkonný orgán MAS je odpovědný za jejich administraci.

Činnost MAS je financována pomocí vlastních zdrojů, a těmi jsou členské příspěvky, které nejsou povinné u každé MAS a dále z vlastní výdělečné činnosti (např. sepsání žádosti o dotaci jiným subjektům, různá školení pro obce apod.). Cizí zdroje MAS jsou prostředky získané z fondů Evropské unie, dále dotační prostředky ze státního rozpočtu, z rozpočtů krajů a obcí a ojediněle také dary a půjčky. Pro minulé programovací období 2007 – 2013 byly významným zdrojem financování MAS prostředky z Programu rozvoje venkova České republiky.

K 1.11. 2014 je na území České republiky zaznamenáno 179 MAS (viz příloha č.1). Za minulé programovací období bylo podpořeno 112 MAS z Programu rozvoje venkova IV.1.1., 59 MAS bylo podpořených z Programu rozvoje venkova III.4.1. a 8 bylo nepodpořených MAS. V ose IV. OP Programu rozvoje venkova metodou LEADER bylo podpořeno celkem 112 MAS. Alokovaná částka na jednu MAS byla tvořena základem a bonusem.

NS MAS na svém webovém portálu uvádí přehled aktivit MAS v rámci své činnosti v Programu rozvoje venkova České republiky 2007 – 2013 (tab.č. 1).

Tab. č. 1: Přehled aktivit MAS v rámci své činnosti v PRV ČR 2007 – 2013

MAS	Počet výzev	Počet přijatých žádostí	Počet vybraných žádostí	Počet projektů v administraci	Počet podaných žádostí o platbu	Počet proplacených projektů
celkem	933	14 271	9 991	9 423	7 239	6 280
max.	14	380	193	191	157	139
průměr	8	127	89	84	65	56
min.	4	37	29	29	15	12

Stav dat k 9. 1. 2014 (zdroj SZIF, NS MAS)

Konečné počty se mohou lišit (v roce 2014 vyhlášeno 20. kolo)

Zdroj: NS MAS ČR, 2014 (b)

Další zajímavou informací udává příloha č. 2, na které je uveden počet zapojených obcí do MAS k 1.9. 2014.

Po ukončení programovacího období 2007 – 2013 přichází tzv. přechodné období, kdy MAS upravují stanovy dle nového občanského zákoníku s platností k 1.1. 2014 a

procházejí povinnou standardizací⁸ a tvorbou Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na nové programovací období 2014 – 2020. V minulém programovacím období MAS čerpaly finance na projekty pouze z MZe České republiky z OP Program rozvoje venkova, v novém programovacím období se předpokládá čerpání i z jiných OP jako je OP VVV, OPIK apod. OP Program rozvoje venkova bude i nadále pod záštitou MZe České republiky, OP VVV bude pod záštitou MŠMT České republiky, jiný např. pod MMR České republiky apod. Díky možnosti čerpání financí i z jiných OP se MAS otvírají dveře pro efektivnější a komplexnější rozvoj území.

Z jednání KS MAS Středočeského kraje ze dne 12.12. 2014 na území MAS Zálabí, konkrétně v prostorách TPCA Kolín - průmyslová zóna Ovčáry, byl představen následující harmonogram přípravy období 2014 -2020, kde bylo poukázáno i na možnost financování MAS (viz tab. č.2).

---

⁸ Standardy MAS jsou požadavky, které musí MAS splňovat proto, aby obdržela Osvědčení o splnění standardů MAS a mohla žádat o podporu implementace své Strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Požadavky jsou např. - území působnosti MAS musí být celistvé, netvoří je izolované územní celky, území působnosti MAS má 10 tis. až 100 tis. obyvatel a nezahrnuje města s více než 25 tis. obyvateli (počet obyvatel se posuzuje ke dni 1.1.2014 dle ČSÚ), území jednotlivých MAS se nesmí překrývat apod.(MZe ČR. 2014 (a))

Tab. č. 2: Příprava období 2014–2020 > OP a režijní náklady MAS

Předpokládaný odhadovaný harmonogram:	
Aktuální verze operačních programů pro EK	do 31. 12. 2014
Vyhlášení výzvy na příjem strategií s odloženou účinností	únor 2015
Schválení OP PIK, PRV ze strany EK	březen 2015
Finální verze ostatních operačních programů	duben 2015
Příjem žádostí o financování strategie	květen 2015 ???
Schválení ostatních operačních programů	červen 2015
První smlouvy strategií MAS k financování	listopad 2015
Žádosti o hrazení režijních a animačních nákladů MAS	listopad 2015 (uznatelné náklady od 1.1. 2015)
První výzvy na příjem projektů ze strany MAS	leden 2016

Zdroj: Zápis z jednání pléna KS MAS Středočeského kraje ze dne 12. prosince 2014

V lednovém čísle Zpravodaje venkova se píše o ELARD, že evropská asociace má v plánu vyhlásit výzvu ohledně jednoměsíčních stáží v Bruselu pro zaměstnance z MAS. Daná informace je pro MAS velkou výzvou. Budou se moci blíže seznámit se zástupci ELARD. Otázkou zůstává, kdo dostane onu uvedenou šanci. (Zpravodaj venkova, č. 200, 1/2015, str. 13)

Aktuální informace o akcích, které čekají v nejbližší době MAS, jsou uvedeny v únorovém čísle Zpravodaje venkova z letošního roku. V diplomové práci jsou základní akce spolu s termíny shrnuty do několika bodů.

- informace o nastavení komunitně vedeného místního rozvoje se budou moci zástupci MAS dozvědět v úterý 3. března 2015 v Praze přímo od zástupců řídicích orgánů jednotlivých OP
- finalizace strategií pro manažery MAS zpracovávající Strategii komunitně vedeného místního rozvoje připravuje NS MAS spolu s MMR školení zaměřené na finalizaci a přípravu žádostí o schválení strategií včetně podrobných informací o

Monitorovacím systému 2014+ a hodnocení Strategii komunitně vedené- ho místního rozvoje

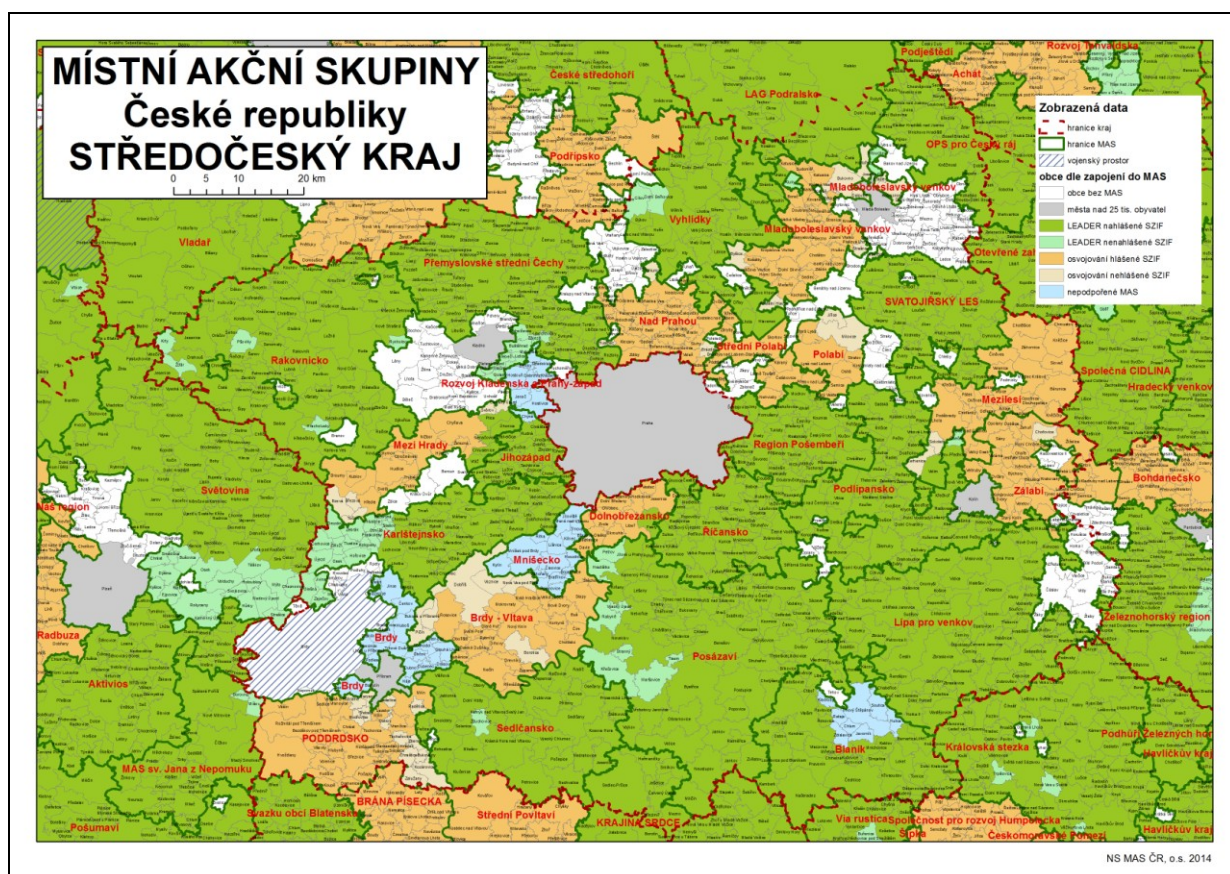
- pokračující spolupráce MAS na projektech, které jsou zaměřeny na tři oblasti: – Přidaná hodnota spolupráce – Evaluace a monitoring MAS – Uplatňování principu LEADER, organizační struktura MAS a proces výběru projektů, apod.
- standardizaci MAS dle metodiky vydané MZe odevzdalo ke konci ledna 2015 přibližně 20 % organizací. Termín pro poslední podání žádosti o standardizaci MAS je **do 22. května 2015**. Získání osvědčení o splnění standardů MAS je nedílnou součástí předložení Strategii komunitně vedené- ho místního rozvoje ke schválení. Spuštění předkládání Strategii komunitně vedené- ho místního rozvoje se odvíjí od schválení OP, dle dostupných informací by to mělo být až v červnu 2015, jelikož k únoru 2015 nejsou doposud schváleny všechny OP.

Další informací uvedenou v článku je, že celkem 110 MAS se zapojilo do vyjednávání o nastavení Strategie komunitně vedeného místního rozvoje v OP 2014–2020, tuto skutečnost lze hodnotit velmi pozitivně. (Zpravodaj venkova, č. 201, 2/2015)

4. CHARAKTERISTIKA PROSTŘEDÍ

Kapitola „Charakteristika prostředí“ podrobně popisuje MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko, které leží ve východní části Středočeského kraje a spolu sousedí (viz obrázek č. 2).

Obr. č. 2: Místní akční skupiny ve Středočeském kraji k 1.11. 2014

Zdroj: NS MAS ČR, 2014, (c)

Zpracování kapitoly číslo čtyři bylo provedeno za pomoci studia relevantních dokumentů MAS zejména pomocí Strategických plánů pro programovací období 2007 – 2013 a tzv. pracovních verzí Strategických plánů na nové programovací období 2014 – 2020. Podrobnější informace za MAS Podlipansko byly získány na osobní schůzce s ředitelkou

MAS. Informace o území MAS Lípa pro venkov byly čerpány z osobní znalosti území a z praxe v dané MAS.

4.1 MAS Lípa pro venkov z.s.

V podkapitole 4.1 je podrobně popsána územní působnost MAS a následně fungování MAS z pohledu počtu členů, výčtu aktivit apod.

Obr. č. 3: Logo MAS Lípa pro venkov

4.1.1. Územní působnost MAS Lípa pro venkov

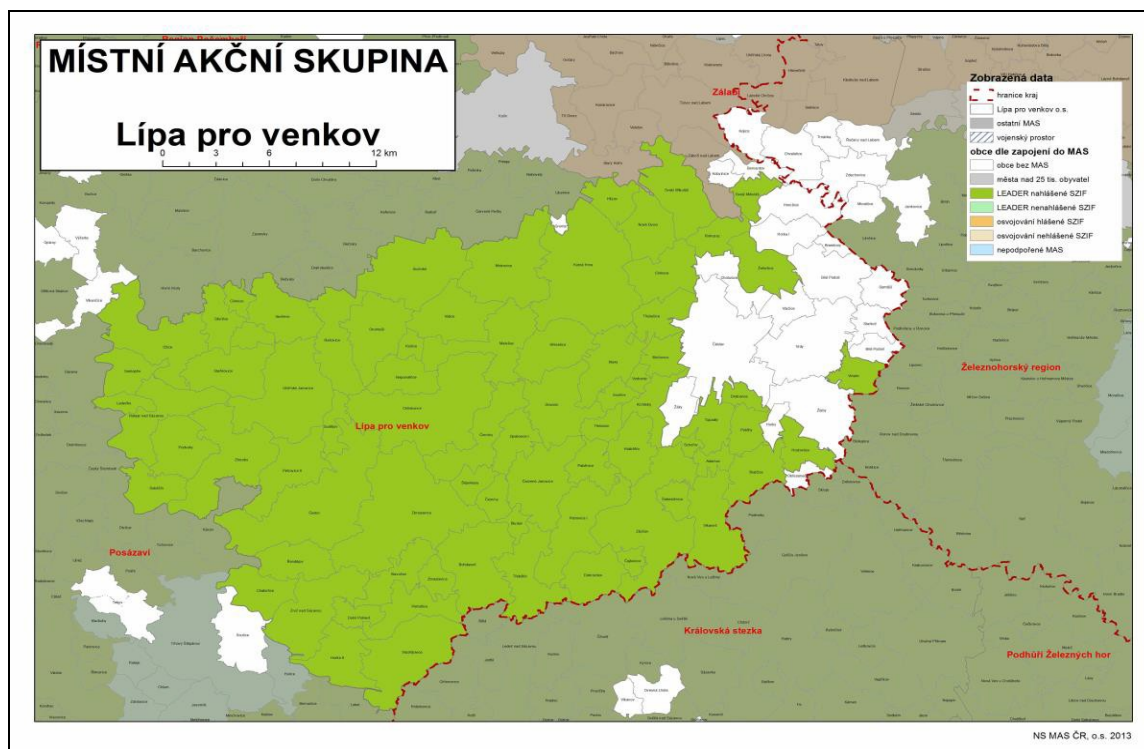
Území MAS Lípa pro venkov⁹ jako kompaktní celek je situován na JV část Středočeského kraje. Svoji rozlohou 784 km² zabírá zhruba ¾ území bývalého okresu Kutná Hora s mírným přesahem na Kolínsko a větším přesahem na Čáslavsko (obr. č. 4).

Obhospodařované území zahrnuje 72 obcí s velkým počtem místních částí (262), 48 obcí náleží do správního obvodu ORP Kutná Hora, 22 obcí spadá do správního obvodu ORP Čáslav a zbylé dvě pod SO ORP Kolín.

---

⁹ Dříve MAS Lípa pro venkov vystupovala jako občanské sdružení. Po novelizaci občanského zákoníku s platností od 1.1. 2014 musela být občanská sdružení přetransformována na zapsaný spolek či obecně prospěšnou společnost. Po téměř jednohlasném usnesení Valnou hromadou bylo občanské sdružení přetransformováno na zapsaný spolek. A to zejména z důvodu snazší transformace a stejných podmínek fungování právnických osob.

Obr. č. 4: Územní působnost MAS Lípa pro venkov k 1.9. 2014

Zdroj: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Lípa pro venkov, z.s. na období 2014 – 2020 (pracovní verze), str.23

Obrázek č. 2 uvádí, že MAS Lípa pro venkov sousedí s MAS Zálabí, MAS Královská stezka, MAS Blaník, MAS Posázaví a konečně i MAS Podlipansko.

Jde převážně o venkovské prostředí, které nemá velkou vazbu na hlavní město Praha z důvodu periferie kraje. Většina obcí má do 500 obyvatel, kuriozita je obec Bludov, která má pouze 28 obyvatel, ale zato bohatství lesů, které má ve své správě. Na území MAS jsou tři města, největší město Kutná Hora (kolem 20 000 obyv.), Zruč nad Sázavou (kolem 5 000 obyv.) a Uhlířské Janovice (kolem 3 000 obyv.). Všechna uvedená města tvoří spádovou oblast pro okolní obce. Z geografického pohledu lze mezi spádové oblasti zařadit i obec Zbraslavice, která je sídlem MAS Lípa pro venkov.

Posuzujeme-li území komplexně ze sociálního hlediska, je patrná průměrná vzdělanost obyvatel a vysoká nezaměstnanost. Jedná se o území s velkým potenciálem v oblasti

cestovního ruchu a rekreace díky městu Kutná Hora, která je členem UNESCO. Ovšem nejen Kutná Hora je zajímavým místem v regionu. S ohledem na lokální vazby, společné plány a sídelní strukturu je území rozčleněno na 9 DSO (viz tab. č. 3). Územní působnost DSO je znázorněna v příloze č. 3.

Tab. č. 3: Výčet DSO na území Mas Lípa pro venkov

Mikroregion	Počet obyvatel	Počet obcí	Rozloha km²
Rozvoj venkova	2 864	9	40
Zbraslavicko	3 950	11	136
Kutnohorsk	24 789	7	90
Uhlířsko Janovicko	7 956	17	217
Zbýšovsko	1 424	5	55
Posázavský kruh	6 404	7	74
Kutnohorský venkov	4 945	7	121
Dubina	1 876	8	44

Zdroj: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Lípa pro venkov, z.s. na období 2014 – 2020 (pracovní verze), str.24

Demografická situace

Demografická situace na území MAS Lípa pro venkov je velmi roztržštěná. Kutná Hora má 20 000 obyv. naproti tomu obec Bludov jen 26. Od roku 2002 probíhal tzv. demografický boom, přirozený přírůstek obyvatel se zvýšil a obce se nyní potýkají s nedostatečnou kapacitou předškolních zařízení. Ukazuje se, že po zmiňovaném „boomu“ přichází opět pokles a již nyní se střídá s dalším problémem. Tím je stárnutí obyvatelstva. Nárůstem obyvatelstva se území potýká s problémem nepřipravenosti z hlediska občanské vybavenosti, technické a dopravní infrastruktury a služeb. V průměru lze říci, že na území MAS počet obyvatel stagnuje, dokonce klesá. V obcích kolem řeky Sázavy je vysoký podíl chatařů oproti trvale žijícímu obyvatelstvu. Lidé žijící ve městech tráví víkendy na venkově mají jiné představy o vybavenosti obce, na kterou jsou zvyklí z měst. I na území MAS Lípa pro venkov je patrný suburbanizační efekt.

Hospodářství

Na první pohled by se dalo říci, že většina území MAS se orientuje na primér, konkrétně na zemědělství. Ale není tomu tak. Ze strategie MAS Lípa pro venkov vyplynulo, že většina území se orientuje na sekundér, konkrétně stavebnictví a terciér – obchod a služby. Mezi největší zaměstnavatele na území MAS Lípa pro venkov ve stavebnictví patří Stavebnictví Mutl a v průmyslu Charvát Group. Nejvíce obchodu a služeb je velkých městech regionu. Kutná Hora jakožto město památek UNESCO nabízí nespočet služeb zejména pro turisty.

Zemědělství tu mělo a stále má tradici. Vhodné podmínky k zemědělské výrobě jsou na severu území v tzv. Kutnohorské plošině či Čáslavské kotlině. Jižní část území pokrývají lesy a kopcovité výběžky, které jsou vhodné zejména pro pastevectví. V posledních letech se MAS snaží o propagaci malých zemědělských podniků, ale ta závisí na dostatku peněžních prostředků. Regionální produkty zde nacházejí také své místo, v následujícím programovací období se pomýšlí na jejich propagaci.

Dopravní infrastruktura

Pro region má největší význam těsná blízkost území k dálnici D1 (Praha – Brno), konkrétně na jihozápadě území. Napojení na zmiňovanou dálnici zajišťují silnice II. třídy např. II/126 (56. km, exit Soutice) či II/150 (66. km, exit Locket). Sever je propojen silnicí I. třídy na Kolín, která je velmi frekventovaná, neboť je využívána pro kolínskou automobilku TPCA. Střed je propleten silnicemi III. třídy, a mnohé z nich jsou ve velmi špatném stavu.¹⁰

---

¹⁰ Nejnovější informací v oblasti dopravní infrastruktury je plánovaná výstava silničního obchvatu kolem obce Církvice. Projekt je již 5 let rozpracován, v nejbližších letech se čeká jeho výstavba. Důvodem výstavby obchvatu je vysoké zatížení obce Církvice kamionovou dopravou.

Autobusovou dopravu s výjimkou některých dálkových spojů zajišťuje firma Arriva Východní Čechy a.s., kterou v roce 2013 koupila firma Veolia Transport a která nabízí tentýž služby. Dalšími firmami jsou ČSAD Benešov a ČSAD Polkost s.r.o. Všechny výše zmíněné firmy spadají do SID.

Co se týče železniční dopravy, tak u ní má zásadní význam trať č. 230 Kolín – Havlíčkův Brod, která kopíruje severovýchodní hranici území MAS Lípa pro venkov. Zmíněná trasa slouží hojně k přepravě obyvatel za prací – do Kolína, Havlíčkova Brodu či až do Pražské metropole. Využívána je i pro účely nákladní přepravy. Po modernizaci severní větve trasy Praha – Kolín – Pardubice lehce využití tratě č. 230 snížilo. Železniční tratě na jihu území zajišťují převážně osobní vlaky, které jsou významné pro cestovní ruch a vodáckou turistiku a to zejména v letní sezóně – vodáctví na řece Sázavě.

Technická infrastruktura

Technická infrastruktura je v celém území dosti roztráštěná a nelze ji paušalizovat. Ze znalosti dotačních titulů je zřejmé, že obec nad 500 obyv. mají jinak technicky vybavené území, než obce pod 500 obyv. Těmto skutečnostem jsou uzpůsobeny dotační tituly, které jsou přerozdělovány podle norem Evropské unie.

Předpokládá se, že technická infrastruktura bude i nadále podporována, ovšem strategický plán Evropské unie na další programovací období není zdaleka tak příznivý. Podle norem Evropské unie musí mít obce nad 1000 obyv. odkanalizované území a to do roku 2015.

Na území MAS Lípa pro venkov je problém s pitnou vodou. Mnoho obcí nedosáhlo na výstavbu vodovodu. Jedinou společností a tím i monopolem na území v oblasti dodávky pitné vody je Vodohospodářská společnost Vrchlice - Maleč a.s. V posledních letech je však velký problém s udržení kvality vody v této nádrži. Ve vodě je vysoký obsah fosforu, jehož odstranění si do budoucna vyžádá velké finanční investice.

Nepříznivá situace je i v oblasti čištění odpadních vod. Za minulé programovací období došlo k výstavbě kanalizace v Suchdole, Petrovicích I, Hraběšíně, Vlkanči a na území DSO

Rozvoj venkova. Dle analýzy, kterou zpracovala kancelář MAS Lípa pro venkov, je sice odkanalizováno 60% území, ale největší část připadá na Kutnou Horu. V neodkanalizovaných obcích a osadách jsou odpadní vody zachycovány v odpadních jámkách a septicích, většina novostaveb má své domovní ČOV. Situace v této oblasti je malé obce téměř bezvýhodná, jelikož by se obec na dlouhou dobu museli zadlužit. Dotační politika je nedostačující, území je velmi roztržité, a proto nezbývá než odpadní jámky vyvážet a řešit čištění odpadních vod jinými způsoby než obecní kanalizací.

O zavedení plynu do obcí byl v minulém programovacím období velký zájem. Jediným plynofikovaným územím je jihovýchodní část DSO Rozvoje venkova a Zbýšovsko, město Kutná Hora, Uhlířské Janovice a Zruč nad Sázavou. S modernizací technologií se začíná rozrůstat výstavba bioplynek produkující plyn využitelný na vytápění budov apod. Mnozí zemědělci mají bioplynové stanice, které spalují pouze kukuřici. Stanice využívají jen pro výrobu elektrické energie, ale vyprodukovaný plyn dále nespoteblovávají.

Elektrifikace je v pracovní verzi Strategického plánu MAS Lípa pro venkov hodnocena jako vyhovující.

Odpadové hospodářství zajišťuje společnost AWE a ASA, na severu území svoz odpadů zajišťuje PERGO, jehož vlastníkem je DSO Přeloučska.

Zajímavé je, že na území MAS Lípa pro venkov v obci Petrovice I vodovodní síť, kterou sami zafinancovali, neprodali žádné vodohospodářské společnosti, ale obec ho sama spravuje a nabízí občanům pitnou vodu za příznivou cenu. Další zajímavostí v oblasti dodávek tepla je spalovna slámy v Kutné Hoře, která rozvádí teplo po celém sídlišti Šipší.

Občanská vybavenost

Na celém území MAS Lípa pro venkov je občanská vybavenost dostačující.

Obce disponují s 30 mateřskými školami, 13 úplnými a 16 neúplnými základními školami¹¹. Středoškolské vzdělání zajišťuje Gymnázium Jiřího Ortena v Kutné Hoře, Církevní gymnázium v Kutné Hoře, SOU a SOŠ řemesel v Kutné Hoře a Střední průmyslová a jazyková škola v Kutné Hoře. Vyšší odborné vzdělání zajišťuje opět Střední průmyslová a jazyková škola v Kutné Hoře. Dle nejaktuálnějších informací jednají zastupitelé města Kutná Hora s vedením Vysoké politologické školy v Kolíně o vzniku detašovaného pracoviště v prostorách Jezuitské koleje.

V současném období se území MAS potýká s problémem nedostatečné kapacity mateřských škol. Je známo, že tento problém je celorepublikový.¹²

Zdravotnické služby zajišťuje Nemocnice Kutná Hora, popřípadě nemocnice v Kolíně, která disponuje specializovanými pracovišti. Sociální služby zajišťuje Pečovatelský dům v Kutné Hoře či LCC Domácí péče – nově vzniklé sdružení, které má zajišťovat terénní sociální služby v celém regionu. Vedení LCC Domácí péče v těchto měsících jedná se zástupci obcí o poskytnutí prostor pro služby občanům.

Hřiště a sportoviště je dle manažera MAS Lípy pro venkov dostatek, nyní je zapotřebí zlepšovat jejich technický stav. Od roku 2014 má město Kutná Hora vyhotovený projekt na výstavbu multifunkční haly, ale ještě doposud nebylo vyhodnoceno výběrové řízení a není jisté, zda nové vedení města bude záměr dále podporovat.

---

¹¹ Úplné základní školy znamená základní školy s 9 ročníky – 1. a 2 stupeň, neúplné základní školy znamená pouze 1. stupeň základní školy.

¹² Podpora vlády ke vzniku dětských skupin napomůže tento problém velmi razantně řešit. Zákon o dětských skupinách zpočátku ohrožoval lesní školy z hlediska neplnění norem hygieny apod., ale i to vláda hodlá upravit na vyžádání hlavy státu. Je také známo, že demografický vývoj počtu narozených dětí bude opět klesat a tím je možné, že problém zcela vymizí. Bližší informace o zákonu o dětských skupinách lze nalézt na stránkách MPSV České republiky.

Sportovních klubů je na území MAS Lípa pro venkov také dostatek. V budoucích letech by bylo dobré zamyslet se nad vyšší finanční podporou trenérů, kteří svou funkci vykovávají téměř dobrovolně. Technické vybavení několika klubů by bylo zapotřebí modernizovat.

Poštovní služby i přes jejich nejistou budoucnost jsou hojně využívány, ale mnohdy nedostačující. Jejich budoucnost lze jen těžko ovlivnit.

Rekreace a cestovní ruch

Území MAS Lípa pro venkov je velmi atraktivní pro cestovní ruch, a to zejména z důvodu členství města Kutná Hora. Veškerý cestovní ruch se koncentruje téměř a pouze sem. Zastupitelé města hledají způsob jak propagovat nejen město, ale i celý region, a to ve spolupráci s MAS Lípa pro venkov. Momentálně se cestovní ruch města potýká s tím, že většina turistů se ve městě zdrží pouze jeden den, což není pro město ekonomicky výhodné. Zbytek území je vhodný k rekreaci, jelikož se zde nachází hodně rybníků a zalesněných ploch. Propagace území se nabízí v oblasti agroturistiky či cykloturistiky, neboť je tu dostatek cyklotras a památek jako jsou zámky, kostely, kapličky a památná místa.

4.1.2 Popis fungování MAS Lípa pro venkov – počet členů, orgány MAS, financování MAS apod.

Následující informace v dané podkapitole byly čerpány z webových stránek MAS Lípa pro venkov, výročních zpráv, zápisů VH, ze Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Lípa pro venkov na období 2014 – 2020 (pracovní verze) a z rozhovoru s manažerem MAS.

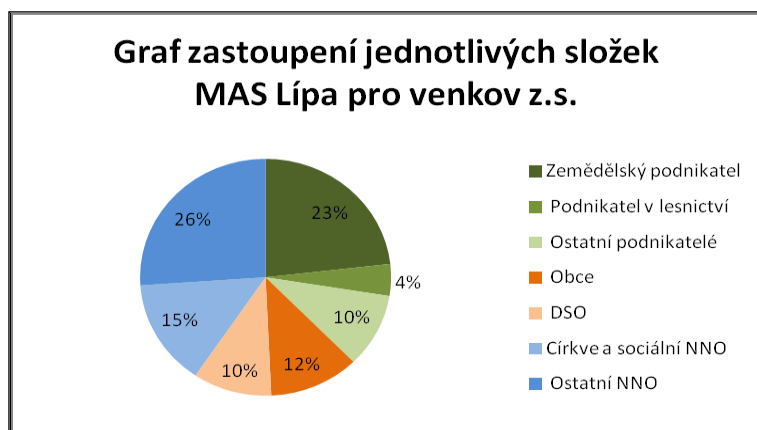
Místní akční skupina Lípa pro venkov byla založena v roce 2006. K 31.12. 2014 má celkem 72 obcí, jimiž je - Adamov, Bludov, Bohdaneč, Bratčice, Církvice (Kutná Hora), Církvice (Kolín), Čejkovice, Černíny, Červené Janovice, Čestín, Dobrovítov, Dolní Pohled, Drobovice, Hlízov, Horka II, Hostovice, Hraběšín, Chabeřice, Chlístovice, Kluky, Košice, Krchleby, Křesetice, Kutná Hora, Leděčko, Malešov, Miskovice, Močovice,

Nepoměřice, Nové Dvory, Onomyšl, Opatovice I, Paběnice, Pertoltice, Petrovice I, Petrovice II, Podveky, Potěhy, Rašovice, Rataje nad Sázavou, Rohozec, Řendějov, Samopše, Schořov, Skvrňov, Slavošov, Soběšín, Souňov, Staňkovice, Sudějov, Suchdol, Svatý Mikuláš, Šebestěnice, Štipoklasy, Třebešice, Třebětín, Třebonín, Tupadly, Uhlířské Janovice, Úmonín, Úžice, Vavřinec, Vidice, Vinaře, Vlastějovice, Vlkaneč, Vodranty, Zbizuby, Zbraslavice, Zbýšov, Zruč nad Sázavou a Žehušice. Počet obyvatel k 31.12. 2013 je 54 698. (Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Lípa pro venkov, z.s. na období 2014 – 2020, pracovní verze, 2014, str. 5)

Spolek sídlí ve Zbraslavicích, jedné ze spádových obcí v ORP Kutná Hora.

K 31.12. 2014 je statutárním zástupcem neboli předsedou spolku Ondřej Havlovic, místopředsdou spolku je Ing. Zdeněk Nácovský. Počet všech členů spolku k poslednímu jednání Valné hromady (prosinec 2014) je celkem 72 členů. Podrobný výčet všech členů lze nalézt na webových stránkách MAS Lípa pro venkov nebo ve výročních zprávách spolku, která jsou dle pravidel fungování MAS zveřejněny na jejich webových stránkách. Procentuální podíl všech členů podle předmětu jejich činnosti nejlépe vystihuje graf č. 2.

Graf č. 2: Složení členské základny MAS Lípa pro venkov

Zdroj: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Lípa pro venkov, z.s. na období 2014 – 2020, pracovní verze, 2014, str.10

Rozhodovací orgán neboli rada má 15 členů. Je tvořena předsedou, který zastupuje sdružení navenek, místopředsdou a dalšími 13 členy volenými Valnou hromadou na dobu

čtyř let. Kontrolní a monitorovací výbor mají celkem 5 členů, kteří jsou voleni Valnou hromadou na dobu čtyř let. Výběrová komise má 12 členů. K lednu 2015 tvoří výkonný aparát spolku neboli kancelář MAS celkem 5 členů – manažer MAS, ekonomická síla MAS (účetní), projektová manažerka, administrativní pracovnice a dále ještě jedna administrativní pracovnice, která je do konce března roku 2015 financována ÚP Kutná Hora na základě smlouvy o SÚM.

Značný podíl financování MAS Lípa pro venkov zaujímaly tzv. cizí zdroje z Programu rozvoje venkova České republiky pro minulé programovací období 2007 – 2013. Momentálně v překlennovacím období tyto zdroje nejsou dostupné, jelikož se připravují OP, strategie a standardizace na nové programovací období. Financování kanceláře MAS je nyní z dotace Integrovaného operačního programu z MMR Česká republika, jehož výše je 2 mil. Kč. Dalšími zdroji jsou členské příspěvky, které činí:

podnikající fyzická osoba	1000 Kč
podnikající právnická osoba	2000 Kč
neziskové organizace	100 Kč
zemědělci	2 Kč za hektar
obce a DSO	5 Kč za osobu

Výši členských příspěvků schvaluje Valná hromada. Dalšími zdroji financování jsou služby, které MAS Lípa pro venkov může poskytnout svým členům a nejenom jim, jako je sepsání žádosti o dotaci, prodej turistických známek¹³, pořádání školení pro obce. Financování se samozřejmě řešilo i úvěry, kdy bylo zapotřebí předfinancovat projekt či překlennout období do nového programovacího období.

---

¹³ Za rok 2014 byla tržba z prodeje turistických známek cca 2 000 Kč.

Pro zajímavost v oblasti financování MAS Lípa pro venkov jsou uvedeny částky výše rozpočtů z roku 2007 (začátek programovacího období) a 2013 (konec programovacího období), které jsou dostupné ve výročních zprávách MAS.

Rok 2007

Příjmy celkem	1 126 021,20 Kč
Výdaje celkem	1 261 572,15 Kč
<u>Hospodářský výsledek</u>	<u>- 135 550,87 Kč</u>

- Záporný hospodářský výsledek byl hrazen z přebytku z roku 2006.

Rok 2013

Příjmy celkem	2 635 940 Kč
Výdaje celkem	2 876 193 Kč
<u>Hospodářský výsledek</u>	<u>- 240 253 Kč</u>

Z porovnání rozpočtů vyplývá, že rozpočet z roku 2007 na rok 2013 se změnil o více jak dvojnásobek. Hospodářské výsledky jsou v obou případech záporné, v roce 2007 to lze přiřknout zakládání sdružení, které potřebuje zpočátku finanční podporu, a v roce 2013 záporný hospodářský výsledek zapříčinily nevyúčtované projekty spolupráce.

Přerozdělení financí, přijetí žádostí, administrace projektů po samé jejich vyúčtování, to vše je hlavní činností MAS. Mezi další akce/činnosti, které MAS koná, jsou např. výstavy-adventní, velikonoční, pořádání školení pro obce, propagace území pomocí letáček, účast na trzích a různých akcích jako je Vinobraní a dožínky na zámku Kačina. Činnosti MAS jsou velmi různorodé, zajímavé, jejich cílem je rozvoj regionu.

Jen stěží lze vyjmenovat všechny projekty, které byly během minulého programového období podpořeny MAS. Všechny projekty jsou administrovány a evidovány v kanceláři MAS i ve Výročních zprávách je hovořeno o projektech, které byly za daný rok podpořeny. MAS se zúčastnila i několika projektů spolupráce s partnerskými MAS. Za zmínku stojí projekt spolupráce s názvem „Putovní olympiáda mateřských škol – sportování nejen pro radost“. Projekt probíhá ve spolupráci s partnerskou MAS Zálabí a spočívá v nákupu herních prvků, které jsou následně po dobu dvou týdnů, zvaných olympijských týdnů, zapůjčeny dvanácti mateřským školám z území daných MAS. Po olympijských týdnech probíhá tzv. Regionální kolo, ve kterém děti z těchto mateřských škol soutěží v různých disciplínách a po ukončení her jsou odměněny. Regionální kolo na území MAS Lípa pro venkov probíhá vždy v červnu na letišti ve Zbraslavicích. Každý rok olympiády končí tzv. Společným setkáním regionů, kdy mateřské školy z MAS Lípa pro venkov a MAS Zálabí se setkají a je pro ně připraven sportovně-kulturní program. Zároveň jsou vyhodnoceny nejlepší výkresy, které děti nakreslily během olympijského týdne. Tématem výkresů je sportování dětí na zapůjčených herních prvcích. Momentálně má projekt za sebou dva ročníky a další jsou závislé na finanční situaci MAS (viz příloha č. 5).

4.2 MAS Podlipansko o.p.s.

V podkapitole 4.2 je podrobně popsána území působnost MAS a následně fungování MAS z pohledu počtu členů, výčtu aktivit, financování MAS apod.

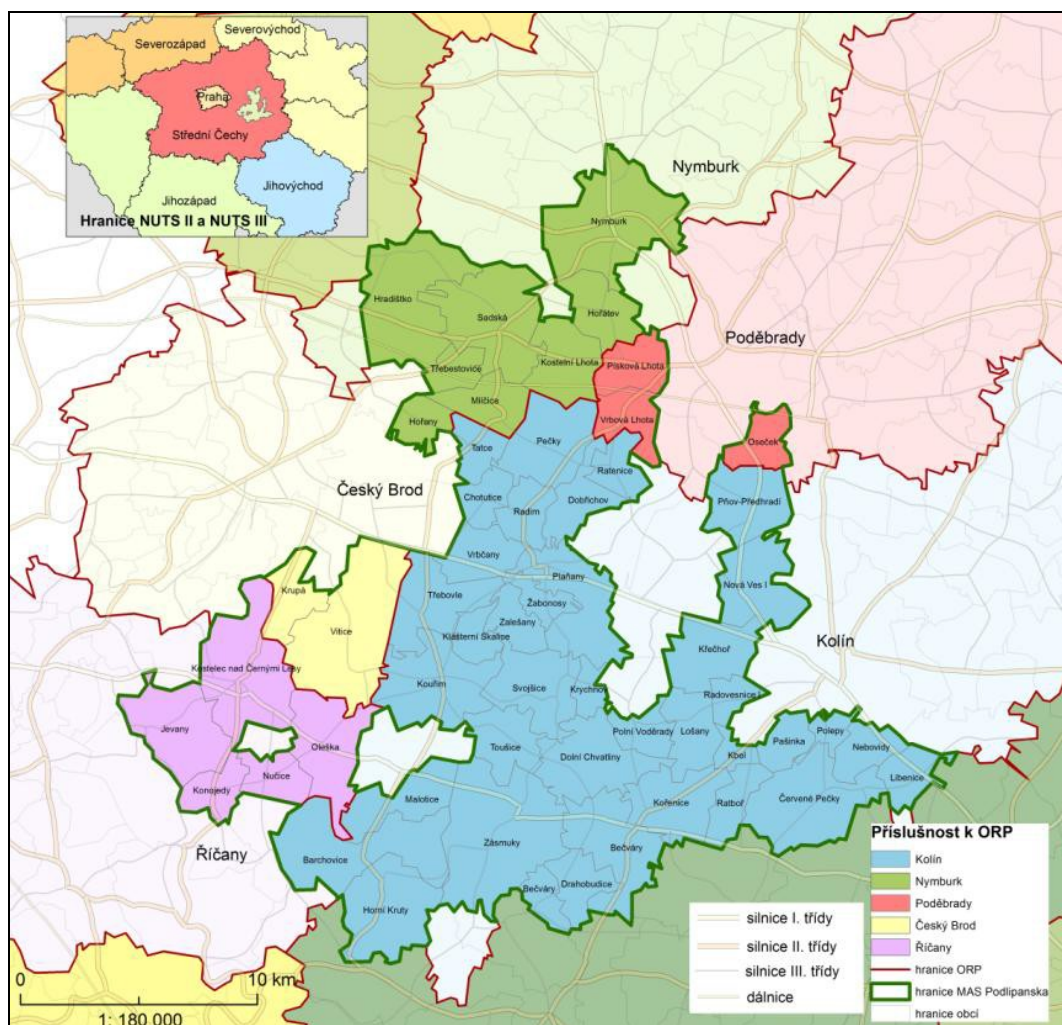
Obr. č. 5: Logo MAS Podlipansko

4.2.1. Územní působnost MAS Podlipansko

Území MAS Podlipansko je situováno na východní část Středočeského kraje. Území o rozloze 485,2 km² se jeví jako značně nesouměrné až roztržité díky skutečnosti, že území MAS spadá pod správu pěti ORP: Kolín (37 obcí), Nymburk (8 obcí), Říčany (5 obcí), Poděbrady (3 obce) a Český Brod (2 obce). Zajímavostí je, že území tvoří celkem cca 5% rozlohy Středočeského kraje. Obhospodařované území zahrnuje 55 obcí s jejich 114 částmi.

Obr. č. 4: Územní působnost MAS Podlipansko k 1.8. 2014

Zdroj: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) území MAS Podlipansko pro období 2014 – 2020, pracovní verze, 2014, str.4

Obrázek číslo 4 uvádí sousedy MAS Podlipansko - MAS Mezilesí, MAS Svatojiřský les, Region Pošembeří, MAS Lípa pro venkov, MAS Říčansko a významným západním sousedem je město Kolín, které mělo v k 31.12. 2013 celkem 31 026 obyvatel. (ČSÚ – Veřejná databáze, 2014)

Stejně jako u MAS Lípa pro venkov jde převážně o venkovské prostředí, které nemá velkou vazbu na hlavní město Praha. Půda je zde bohatě zemědělsky využívána, jelikož území je známo jako „most“ mezi Polabím a Posázavím. V regionu převažují středně velké venkovské obce s počtem obyvatel do 1000. V území se nachází celkem 5 obcí se statutem města - Nymburk, Pečky, Kostelec nad Černými lesy, Kouřim a Zásmyky. Všechna uvedená města tvoří spádovou oblast pro okolní obce.

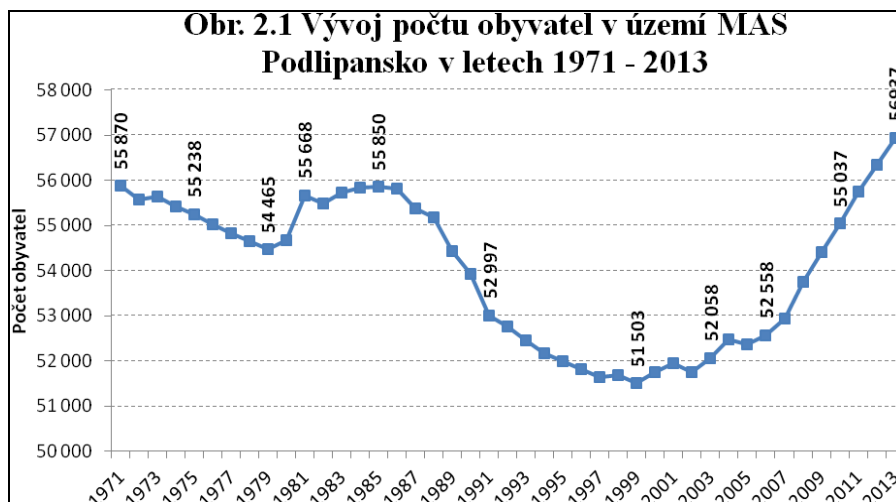
Posuzujeme-li území komplexně ze sociálního hlediska, je patrná nižší vzdělanost obyvatel, vyšší nezaměstnanost, zhoršená bezpečnostní situace (zejména v severní části). Nejedná se o území s velkým potenciálem v oblasti cestovního ruchu, ale jde spíše o zemědělsko-průmyslový region.

S ohledem na lokální vazby, společné plány a sídelní strukturu je území rozčleněno na tři mikroregiony - DSO Pečecký region, Svazek obcí mikroregionu Kouřimsko a Svazek obcí mikroregionu Pod Chlumem (viz příloha č. 4).

Demografická situace

Demografickou situaci na území MAS Podlipansko lze označit za stálou, jelikož od roku 1971 se počet obyvatel pohybuje stále kolem 50 000 obyv. Ovšem i zde zasáhl demografický boom, zvýšil se přirozený přírůstek obyvatel a obce se i nyní potýkají s nedostatečnou kapacitou předškolních zařízení jako na území MAS Lípa pro venkov. Je to dočasná situace, kterou střídá další problém a tím je stárnutí obyvatelstva. I na území MAS Podlipansko je patrný suburbanizační efekt. Demografickou situaci na území MAS Podlipansko nejlépe vystihuje graf č. 3.

Graf č. 3: Vývoj počtu obyvatel na území MAS Podlipansko v letech 1971 - 2013

Zdroj: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) území MAS Podlipansko pro období 2014 – 2020 , pracovní verze, 2014, str.4

Hospodářství

I na území této MAS má zemědělství dlouholetou tradici, zejména díky příhodnému klimatu. Plocha mezi Polabí a Posázavím (jih území) patří bezesporu mezi úrodná místa vhodná pro zemědělství. Sever území je více průmyslovou oblastí – Nymburk, Kostelec n. Černými lesy. Zemědělské podniky např. ZZN Polabí, PROAGRO Nymburk, Zemědělská společnost Písková Lhota a další patří mezi hlavní zaměstnavatele v regionu. V posledních letech se více projevuje snaha o propagaci zemědělských produktů. Jejich značná část nese punc „Regionální potraviny“ (viz příloha č. 6). V následujícím programovacím období chce MAS Podlipansko více podpořit propagaci regionálních produktů.

Obr. č. 5: Značka regionálního produktu - Polabí

Dopravní infrastruktura

Nejvýznamnější dopravní tratí je v severní části území MAS Podlipansko dálnice D11 spojující Prahu a východní Čechy. Silnice I. třídy číslo I/38 je známá jako třetí nejdelší silnice v České republice. Území MAS protíná od jihozápadu až k severu a spojuje města Česká Lípa, Mladá Boleslav, Nymburk, Kolín, Kutnou Horu, Havlíčkův Brod, Jihlavu, Znojmo a pokračuje dále do Rakouska. Další silnice I. třídy je silnice číslo I/12, která spojuje Kolín s Prahou a silnice č. I/2 spojující Prahu, Kutnou Horu a Pardubice. Zbytek silniční sítě jsou silnice II. a III. třídy. Tyto silnice mají špatný technický stav, který je způsoben přetížením nákladní a kamionovou dopravou. Od října 2010 je v provozu obchvat města Nymburk, který výrazně ulevil dopravě v centru města. Dalším obchvatem je jižní ochvat města Kolín kompletně dokončený na sklonku roku 2012. Ani tyto dva zmíněné obchvaty nestačí, protože i další města regionu trpí vysokou intenzitou automobilového provozu, který přináší blízkost Prahy.

Na území MAS Podlipansko se nachází významný přestupní železniční uzel, město Kolín, proto je železniční síť v regionu hustá. Kromě hlavních železničních tratí se na území nachází i tratě regionální, např. trať č. 014 (Kolín - Ledečko), trať č. 012 (Pečky - Kouřim) nebo trať č. 013 (Bošice - Bečváry). Vlakové stanice na tratích jsou většinou situovány mimo centra. Na území MAS Podlipansko se nachází jedinečná instituce celorepublikového, ale i evropského významu - Výzkumný ústav Železniční, a.s. Daná instituce provozuje železniční zkušební okruh, který je uzavřen a na kterém se prakticky ověřují technické parametry a jízdní vlastnosti železničních kolejových vozidel.

Autobusová doprava postrádá logičnost a nekomplexnost spojů. Území je sice spravováno třemi různými systémy dopravy, zejména Pražskou integrovanou dopravou – západ území, Středočeskou integrovanou dopravou – východ území, či několika linkami pravidelné autobusové dopravy, ovšem koncepce Pražské integrované dopravy nenavazuje na Středočeskou integrovanou dopravu a pro cestující se stává doprava komplikující a velmi neatraktivní, hlavně co se týče přestupů a časové náročnosti.

Území MAS Podlipansko je známo i svými cyklostezkami. Sever území má nově vybudované dopravně obslužné cyklostezky, které napomáhají k bezpečné dopravě obyvatel do škol, za službami apod. Známostou tematickou cyklostezkou je Středočeská ovocná stezka, která propojuje území MAS Podlipansko se sousedním Regionem Pošembeří.

Rozvoj cyklostezek je potřebný ve všech regionech pro bezpečnější a mobilnější dopravu občanů. Náročnost výstavby cyklostezek, od vzniku projektové dokumentace, nekonečného výkupu pozemků až po samotnou výstavbu, je finančně náročná.

V daném území je také několik cyklotras.

Technická infrastruktura

Území MAS Podlipansko má téměř podobnou charakteristiku technické infrastruktury jako MAS Lípa pro venkov. Obce nad 500 obyv. mají „lepší“ technickou vybavenost, obce s méně než 500 obyv. v ní zaostávají. Obce, které jsou vybaveny kanalizací, vodovodem a plynem, jsou Bečváry, Červené Pečky, Kouřim, Nebovidy, Pečky, Plaňany, Radim, Zásmyky, Nymburk a Sadská.

Technická infrastruktura v číslech je následující - připojení na veřejný vodovod pouze 57,9 % z celkového území, pouze 49,1 % obcí je napojeno na místní kanalizaci, jen 16 obcí MAS Podlipansko je zásobováno plynem, tj. 29,09 %.

Zásobování elektrickou energií je stejná jako u MAS Lípa pro venkov.

Dle ředitelky MAS Podlipansko je zapotřebí stavět veřejné vodovody, kanalizace a řešit plynofikaci obcí v regionu.

Občanská vybavenost

Z hlediska celého území je občanská vybavenost v podstatě stejná jako na území MAS Lípa pro venkov.

Obce disponují celkem 33 veřejnými a 5 soukromými mateřskými školami a 10 neúplnými a 11 úplnými základními školami. Středoškolské vzdělávání zajišťuje Gymnázium Nymburk, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, SOŠ a SOU Nymburk a soukromé SOU Stravon, s. r. o. V Kostelci n. Černými lesy je v tamějším zámečku umístěna Fakulta lesnická a dřevařská a Fakulta životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze.

Zdravotnické služby zajišťuje Nemocnice Nymburk, která disponuje dostačujícími specializačními odděleními. Pouze ve 14 obcích se nachází zdravotnické nebo lékárenské zařízení. Sociální služby zajišťuje také několik organizací, v této problematice je zapotřebí zmínit nekonceptnost území, které je stejné jako na území MAS Lípa pro venkov. Z toho vyplývá, že je nutné vytvořit strategický plán sociálních služeb pro celý region.

Hřiště a sportoviště je dostatek, je zapotřebí zlepšovat jejich technický stav.

Sportovní kluby, knihovny a poštovní služby jsou téměř stejné jako na území MAS Lípa pro venkov.

Rekreace a cestovní ruch

Území MAS Podlipansko není z hlediska cestovního ruchu velmi atraktivní. Důvodem je blízkost hlavního města Praha. Jižní část území je vhodná k rekreaci, jelikož se zde nachází dost rybníků a zalesněných ploch. Propagace území se nabízí v oblasti agroturistiky či cykloturistiky, neboť je tu dostatek cyklotras a četných památek. Dle ředitelky MAS Podlipansko by bylo dobré propagovat tyto turistické atraktivity buď kvalitními webovými stránkami, nebo aplikacemi do mobilních telefonů a tabletů.

4.2.2 Popis fungování MAS Podlipansko – počet členů, orgány MAS, financování MAS apod.

Následující informace v dané podkapitole byly čerpány z webových stránek MAS, výročních zpráv, zápisů Valné hromady, ze Strategie komunitně vedeného místního

rozvoje pro území MAS Podlipansko na období 2014 – 2020 (pracovní verze) a z rozhovoru s ředitelkou MAS.

Místní akční skupina Podlipansko byla založena v roce 2006. K 1.1. 2015 má rozlohu o celkem 57 obcích, jimiž je - Barchovice, Bečváry, Červené Pečky, Dobřichov, Dolní Chvatliny, Drahodobudice, Horní Kruty, Hořany, Hořátek, Hradištke Kersko, Chotutice, Jevany, Kbel, Klášterní Skalice, Konojedy, Kořenice, Kouřim, Kostelní Lhota, Kostelec n. Černými lesy, Krupá, Krychnov, Křečhoř, Libenice, Libodřice, Lošany, Malotice, Milčice, Nebovidy, Nová Ves I, Nučice, Nymburk, Oleška, Oseček, Pašinka, Pečky, Písková Lhota, Plaňany, Pňov – Předhrádí, Polepy, Polní Voděrady, Radim, Radovesnice I, Ratboř, Ratenice, Sadská, Svojšice, Tatce, Toušice, Třebestovice, Třebovle, Velim, Vitice, Vrbčany, Vrbová Lhota, Zalesňany, Zásmyky, Žabonosy. Počet obyvatel k 1.1. 2015 je 56 937. (Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Podlipansko, o.p.s. na období 2014 – 2020, pracovní verze, 2014)

Sídlo spolku je v Pečkách.

K 31.12. 2014 je statutárním zástupcem neboli předsedou Ing. Jiří Kubeček. Počet členů společnosti k 31.12. 2013 je celkem 54. Jejich podrobný výčet lze nalézt na webových stránkách MAS Podlipansko nebo ve výročních zprávách společnosti, které jsou zveřejňovány na webových stránkách MAS podle pravidel fungování MAS.

Rozhodovací orgán neboli správní rada má 12 členů. Předseda, který zastupuje společnost navenek, místopředseda a dalších 10 členů volených Valnou hromadou na dobu čtyř let. Kontrolní a monitorovací výbor mají celkem 6 členů a jsou voleni Valnou hromadou na dobu čtyř let. Výběrová komise má 5 členů. K lednu 2015 má výkonný aparát společnosti neboli kancelář MAS celkem 6 členů – ředitelka MAS, ekonomická síla MAS (účetní), dvě projektové manažerky, krajská koordinátorka projektu SMS a administrativní pracovnice.

Značný podíl ve financování MAS Podlipansko v minulém programovacím období 2007 – 2013 zaujímaly tzv. cizí zdroje z Programu rozvoje venkova Česká republika. Momentálně

v překlenovacím období tyto zdroje nejsou dostupné, jelikož se připravují OP, strategie a standardizace na nové programovací období. Financování kanceláře MAS je nyní z dotace Integrovaného operačního programu od MMR České republiky, jehož výše je 2 mil. Kč. Dalšími zdroji jsou členské příspěvky, které od 1.1. 2015 činí:

dobrovolníci	300Kč/rok,
nestátní neziskové organizace a základní školy	600Kč/rok,
OSVČ	600Kč/rok,
ostatní podnikatelé	600Kč/rok a
obce a DSO	minimálně 6 000,-- Kč + 5 Kč / obyvatele, obce nad 5 tis. obyvatel hradí 40% z částky určené na 1 obyvatele.

Dalšími příjmy jsou např. sepsání žádosti o dotaci, pořádání školení pro obce apod. Financování se samozřejmě řešilo i půjčkami, když bylo zapotřebí předfinancovat projekt či překlenout období do nového programovacího období – obdobně jako u MAS Lípa pro venkov.

Pro zajímavost v oblasti financování MAS Podlipansko jsou uvedeny částky výše rozpočtů v roce 2007 (začátek prog. období) a v roce 2013 (konec prog. období), které jsou dostupné z výročních zpráv MAS.

Rok 2007

Příjmy celkem	2 477 000 Kč
Výdaje celkem	2 696 000 Kč
<u>Hospodářský výsledek</u>	<u>- 219 000 Kč</u>

Rok 2013

Příjmy celkem	4 182 000 Kč
Výdaje celkem	4 251 000 Kč
<u>Hospodářský výsledek</u>	<u>- 69 000 Kč</u>

Z porovnání rozpočtů vyplývá, že rozpočet z roku 2007 na rok 2013 se změnil o necelý dvojnásobek. Hospodářské výsledky jsou v obou případech záporné, v roce 2007 to lze přiřknout zakládání sdružení, které potřebuje zpočátku finanční podporu. Rozpočet MAS Podlipanska je v porovnání s MAS Lípou pro venkov téměř dvojnásobný.

Přerozdělení financí, přijetí žádostí, administrace projektů a až po samotné vyúčtování projektu je hlavní činností MAS. Mezi další akce/činnosti, které vznikly díky MAS, jsou např. propagace regionálních produktů, pořádání školení pro obce, propagace území pomocí letáčků, účast na trzích a různých společensko-kulturních akcí. Činnosti MAS jsou velmi různorodé, zajímavé a spojuje je snaha o rozvoj regionu.

Lze jen stěží vyjmenovat všechny projekty, které byly během minulého programovacího období podpořeny díky MAS. Všechny projekty jsou administrovány a evidovány v kanceláři MAS, můžeme se s nimi seznámit i ve výročních zprávách. MAS se účastnila i několika projektů spolupráce s několika MAS. Za zmínku stojí projekt spolupráce s názvem „Středočeská ovocná stezka“. Uskutečnil se ve spolupráci s partnerskou MAS Pošembeří. Tematicky zaměřená stezka je vybudována mezi Kolínem a Českým Brodem. Trasa vede po polních cestách a silnicích převážně III. třídy. Označená je žlutým dopravním značením pro cyklotrasy s logem stezky. Během cesty si lze odpočinout na 10 odpočívadlech, kde si cyklisté mohou prohlédnout mapu a přečíst informace o tradici ovocnářství na daném území. V úsecích mezi Limuzy a Mrzkami, dále ve Ždánicích u rybníka sv. Prokop jsou osazeny naučné tabule, které hravou formou prověří znalosti dětí. Středočeská ovocná stezka je vedena podél sadů, ve kterých jsou umístěny prodejny s celoročním i sezónním ovocem, moštů, křížal, pálenic a dalších výrobků. Pro mobilní FanMakery je na tabulích k natečení několik QR kódů, na své si přijdou i milovníci

geocachingu. Trasa měří celkem 72 km a nástupní (konečné) místo je v Křečhoři u Kolína, kam se lze dostat od vlakového nádraží v Kolíně po stávajících cyklotrasách. Konečné (nástupní) místo je i v Českém Brodě, kde je přímé napojení na vlak Kolín - Praha. (Středočeská ovocná stezka, 2012)

5. TERÉNNÍ ŠETŘENÍ A JEHO ZHODNOCENÍ

Před samotným provedením terénního šetření bylo zapotřebí detailněji prostudovat odbornou literaturu týkající se dotazníkového šetření a rozhovorů.

Kapitola číslo pět obsahuje terénní šetření. Pomocí dotazníků byla zjištěna výše povědomí o MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko, následně bylo provedeno kvalitativní šetření, ve kterém pomocí rozhovorů a relevantních dokumentů byly porovnány zvolené MAS. V neposlední řadě byly provedeny rozhovory se členy MAS. Oba výzkumy se doplňují.

Po vyhodnocení dotazníkového šetření a rozhovorů se zástupci MAS i se členy MAS byly navrženy postupy možné spolupráce, které jsou předmětem diskuze.

Dotazníkové šetření

Praktická část diplomové práce byla zpracována pomocí metody dotazníkového šetření a následně pomocí rozhovorů. Je patrné, že dotazník patří mezi nejběžnější nástroj sběru dat. Zpravidla bývá anonymní a obsahuje úvod, který sděluje smysl dotazníku, a z části představuje dotazovaného. Každá struktura dotazníku je složena z několika otázek, jejichž cílem je získat data a názory oslovených respondentů. Otázky mohou být uzavřené, otevřené či polouzavřené. Výhodou dotazníku jsou úspora času, úspora financí, ale i menší investice energie dotazovaného. Při samotné tvorbě otázek je důležitá srozumitelnost a jednoznačnost. Při sestavování dotazníku je důležité promyslet hlavní cíl dotazníkového šetření. Před definitivní aplikací dotazníku je vhodné provést tzv. pilotáž na menším počtu respondentů, která odkryje nedostatky dotazníku. (Řezanková, 2007) Forma dotazníku je uvedena v příloze č.7.

Terénní šetření na území MAS Lípa pro venkov bylo provedeno 10. a 12. prosince 2014 a na území MAS Podlipansko 16. a 17. prosince 2014. Záměrně nebylo šetřeno pouze v okolí sídel MAS nebo v jejich perifériích, ale bylo nahodile rozděleno do obcí jednotlivých

MAS. Po získání dat byla data vyhodnocena a uvedena na konci kapitoly číslo pět, která obsahuje zhodnocení šetření.

Rozhovor

Rozhovor neboli interview je metoda sloužící k získání dat. Tazatel je v přímém kontaktu s respondentem a během rozhovoru jsou mu pokládány otázky. Počet respondentů bývá nejčastěji jeden, ale může být i více. Výhody vyplývající z použití této metody jsou zejména v získání širších a hlubších informací. Další nezanedbatelnou výhodou je vyšší návratnost získaných dat než u dotazníkového šetření. Uvedená metoda rozhovoru má také nevýhody, je to zejména časová, ale i finanční náročnost z pohledu respondenta i menší pocit anonymity obava dotazovaného ze zneužití svěřených informací. Metoda je dělena do několika škál - rozhovor neformální, řízený, standardní otevřený či kvantitativní.

Za zmínku stojí určitě kvantitativní rozhovor. Otázky jsou předem stanovené a odpovídají předem stanoveným kategoriím. Respondent si může vybrat buď z několika odpovědí, nebo může vyžadovat hodnocení např. 1 až 10. (De Vito, 2001)

Jak již bylo výše uvedeno v kvalitativním šetření může být použito několik typů rozvorů. Pro účely diplomové práce je detailněji popsán polostrukturovaný rozhovor, který byl použit při rozhovoru se zástupci MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko za účelem jejich porovnání a navržení možné spolupráce.

Polostrukturovaný rozhovor, jinými slovy rozhovor pomocí návodu, částečně řízený, spočívá v připravenosti otázek a témat pro dotazované. Nemusí být striktně stanoveno jejich pořadí. Otázky lze během rozhovoru modifikovat, ale pravidlem je, že na všechny musí být odpovězeno. Během samotného rozhovoru se někdy stává, že se téma rozroste o doplňující otázky. Tento typ rozhovoru má výhodu v jeho „volnosti“, ale na druhou stranu

je zapotřebí držet se stanovených otázek/témat, což lze někdy brát jako nevýhodu této metody sběru dat. (Riechel, 2009) ¹⁴

Uvedené metody sběru dat byly použity vždy v přirozeném prostředí respondenta.

5.1 Kvantitativní výzkum

V kapitole "cílů a metodiky práce" bylo uvedeno, že na území MAS Lípa pro venkov bylo provedeno terénní šetření 10. a 12. prosince 2014 a to rozdáním dotazníků v obcích MAS – Bludov, Červené Janovice, Křesetice, Miskovice u Kutné Hory, Úmonín atd. Na území MAS Podlipansko proběhlo dotazníkové šetření 16. a 17. prosince 2014 a to rozdáním dotazníků v obcích MAS – Bečváry, Sadská, Svojsice, Kostelec n. Černými lesy a Velim. Výsledky dotazníkového šetření byly známy již do konce roku 2014. Šetření probíhalo rozdáním dotazníků v obcích a jejich následným sběrem k vyhodnocení. Je důležité také říci, že před samotným výzkumem byla provedena tzv. pilotáž, která ověřila vhodnost a správnost otázek v dotazníku. Zmiňovaná pilotáž byla úspěšná, a proto mohlo být přistoupeno k samotnému terénnímu výzkumu.

Terénní šetření obsahovalo celkem 200 dotazníků. Každé území MAS mělo po 100 dotaznicích. Terénní šetření trvalo celkem 20 dnů, a proto lze říci, že šetření nebylo nikterak časově náročné. Na území MAS Lípa pro venkov bylo z celkových 100 dotazníků navraceno 71 kusů a na území MAS Podlipansko bylo z celkových 100 dotazníků navraceno 85 kusů. Procentuální návratnost u MAS Lípa pro venkov je pouze 71 % a u MAS Podlipansko je procentuální návratnost 85 %. Návratnost lze celkem hodnotit pozitivně.

---

¹⁴ Toto rozčlenění rozhovorů (Riechel, 2009) zastává i DE VITO, J. A. autor knihy „Základy mezilidské komunikace“. Lze říci, že Riechel uvádí podrobnější popis rozčlenění rozhovorů. Od strany 110 – 118 se věnuje podrobnému popisu dotazníků rozdělených do několika skupin. Podrobně uvádí i skupinovou diskusi či uvádí specifickou podobu volného rozhovoru, což je tzv. narativní rozhovor.

Po získání dat byla vyhodnocena. V následujících řádcích diplomové práce jsou uvedeny výsledky dotazníkového šetření na území MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko a výsledek každé otázky je kumulován do tabulky, následně znázorněn grafem a doplněn krátkým shrnutím. Součástí kvantitativního šetření je také statistické vyhodnocení získaných dat, které mělo za cíl otestovat stanovené hypotézy. Následná komparace analýzy výsledků hypotéz stanoví odpověď na cíl výzkumu, který v obecné míře zní:

„Vědí občané území MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko, co znamená místní akční skupina?“

5.1.1. Dotazníkové šetření na území MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko

Otázka č. 1: Jste členem nějakého sdružení?

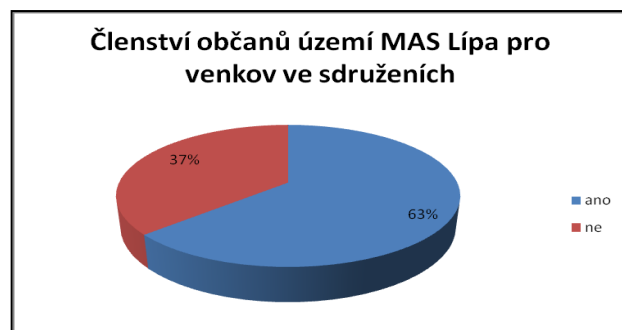
MAS Lípa pro venkov

Tab. č. 4: Členství občanů území MAS Lípa pro venkov ve sdruženích

Jste členem nějakého sdružení?	
ano	45
ne	26

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf č. 4: Členství občanů území MAS Lípa pro venkov ve sdruženích

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Ze získaných dat je zřejmé, že celých 63% respondentů je členem nějakého sdružení. Výsledek je velmi pozitivní. U některých sdružení lze předpokládat i podporu regionu.

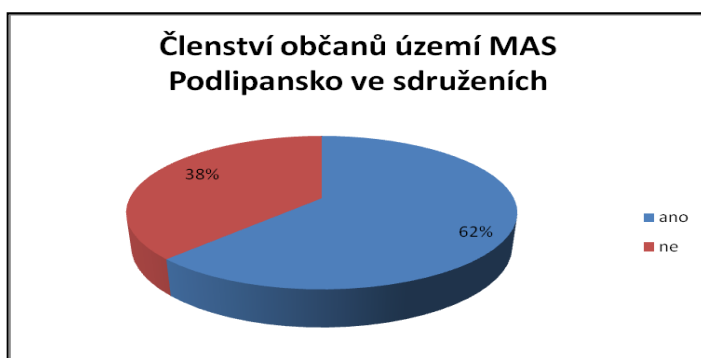
MAS Podlipansko

Tab. č. 5: Členství občanů území MAS Podlipansko ve sdruženích

Jste členem nějakého sdružení?	
ano	53
ne	32

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf č. 5: Členství občanů území MAS Podlipansko ve sdruženích

Ze získaných dat je zřejmé, že celých 62% respondentů je členem nějakého sdružení. Procentuální vyjádření je téměř obdobné jako u MAS Lípy pro venkov.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Otázka č. 2: Kolik společensko-kulturních a sportovních akcí pořádá Vaše sdružení do roka?

MAS Lípa pro venkov

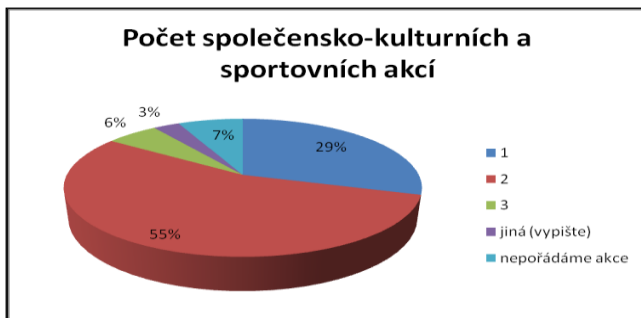
Tab. č. 6: Počet společensko-kulturních a sportovních akcí

Kolik společensko-kulturních a sportovních akcí pořádá Vaše sdružení do roka?	
1	21
2	39
3	4
jiná (vypište)	2
nepořádáme akce	5

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf č. 6: Počet společensko-kulturních a sportovních akcí

Více jak polovina tázaných respondentů uvedla, že během roku jejich sdružení pořádá dvě akce.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Jiná: 2x - Mikulášská, Karneval; více než 3 – 1x

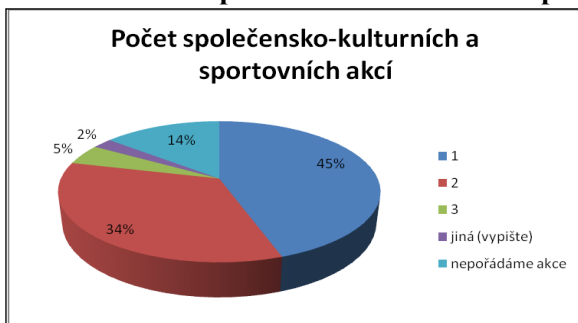
MAS Podlipansko

Tab. č. 7: Počet společensko-kulturních a sportovních akcí

Kolik společensko-kulturních a sportovních akcí pořádá Vaše sdružení do roka?	
1	38
2	29
3	4
jiná (vypište)	2
nepořádáme akce	12

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf č. 7: Počet společensko-kulturních a sportovních akcí

Nejvíce respondentů (celkem 45%) na území MAS Podlipansko uvedlo, že jejich sdružení pořádá pouze jednu akci do roka.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Jiná: 1x - Mikulášská besídka, 2x - Dětský karneval

Otázka č. 3: Kdo nejvíce dané akce financuje?

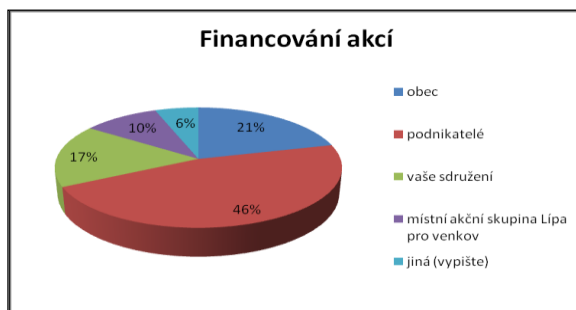
MAS Lípa pro venkov

Tab. č. 8: Financování akcí

Kdo nejvíce dané akce financuje?	
obec	15
podnikatelé	33
vaše sdružení	12
místní akční skupina Lípa pro venkov	7
jiná (vypište)	4

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf č. 8: Financování akcí

Dle výsledků dotazníkového šetření nejvíce financí na akce dostávají sdružení na území MAS Lípy pro venkov od podnikatelů.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Jiná: sponzoři (viz <http://www.diteakun.cz/>) – 1x, nikdo – 1x

MAS Podlipansko

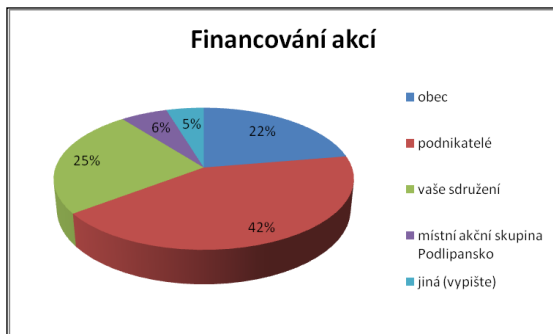
Tab. č. 9: Financování akcí

Kdo nejvíce dané akce financuje?	
obec	19
podnikatelé	36
vaše sdružení	21
místní akční skupina Podlipansko	5
jiná (vypište)	4

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Jiná: neuvedeno

Graf č. 9: Financování akcí

Z výsledků dotazníkové šetření vyplývá, že nejvíce financí na akce dostávají sdružení na území MAS Podlipansko od podnikatelů. Výsledky financování akcí jsou obdobné jako u MAS Lípa pro venkov.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Jiná: známí – 2x, nikdo – 1x

Otázka č. 4: Víte, co znamená místní akční skupina – ve Vašem území („MAS“) Lípa pro venkov/Podlipansko?

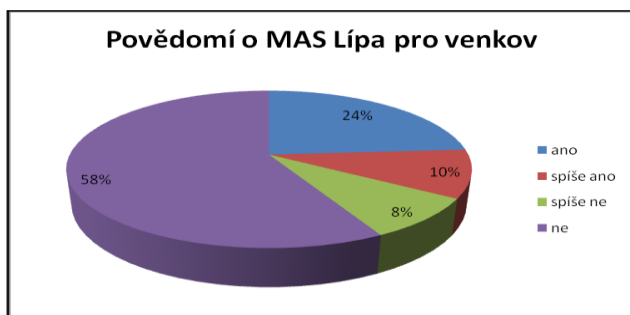
MAS Lípa pro venkov

Tab. č. 10: Povědomí o MAS Lípa pro venkov

Víte, co znamená místní akční skupina – ve Vašem území („MAS“) Lípa pro venkov?	
ano	17
spíše ano	7
spíše ne	6
ne	41

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf č. 10: Povědomí o MAS Lípa pro venkov

Celých 58% tázaných respondentů na území MAS Lípa pro venkov neví, co znamená místní akční skupina. Pouze 1/3 respondentů alespoň tuší, co daný výraz znamená.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

pokud ano, vypište význam jejího vzniku: rozvoj venkova pomocí dotací a grantů – 1x

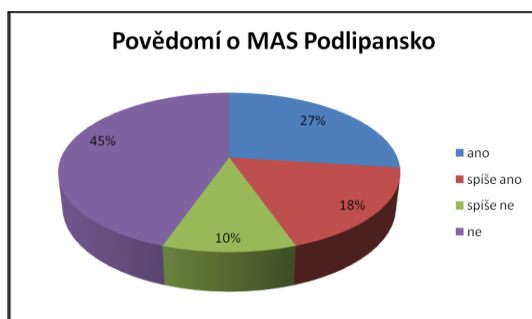
MAS Podlipansko

Tab. č. 11: Povědomí o MAS Podlipansko

Víte, co znamená místní akční skupina – ve Vašem území („MAS“) Podlipansko?	
ano	23
spíše ano	15
spíše ne	9
ne	38

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf č. 11: Povědomí o MAS Podlipansko

Na území MAS Podlipansko bylo povědomí o místní akční skupině o 13% lepší než na území MAS Lípa pro venkov.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

pokud ano, vypište význam jejího vzniku: pořádání akcí – 1x, žádný význam nemá – 1x, ovocná stezka – 3x

Otázka č. 5: Čerpal/a jste někdy dotace z MAS Lípa pro venkov/Podlipansko?

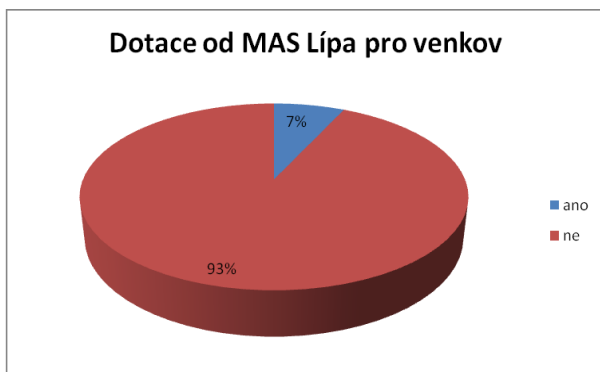
MAS Lípa pro venkov

Tab. č. 12: Dotace od MAS Lípa pro venkov

Čerpal/a jste někdy dotace z MAS Lípa pro venkov?	
ano	5
ne	66

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf č. 12: Dotace od MAS Lípa pro venkov

Výsledky otázky týkající se dotací z MAS Lípa pro venkov se odrážejí od výsledků neznalosti MAS. Pouze 5 respondentů z celkových 71 žádali o dotaci od MAS Lípa pro venkov.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

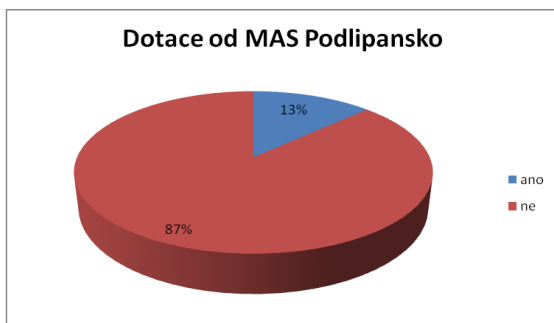
pokud ano, vypište, na co byla dotace určena: opravy kostela, kulturní akce
MAS Podlipansko

Tab. č. 13: Dotace od MAS Podlipansko

Čerpal/a jste někdy dotace z MAS Podlipansko?	
ano	11
ne	74

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf č. 13: Dotace od MAS Podlipansko

Výsledky otázky týkající se dotací z MAS Podlipansko také se odrážejí od výsledků neznalosti MAS. Pouze 11 respondentů žádali o dotaci od MAS Podlipansko.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

pokud ano, vypište, na co byla dotace určena: kulturní akce, výsadba zeleně, setkání pro seniory

Otázka č. 6: Jaké činnosti/akce byly uskutečněny MAS Lípa pro venkov? (vypište)

MAS Lípa pro venkov

Na výše uvedenou otázku odpovědělo pouze pět respondentů (viz odrážky níže).

- opravy kostelů a zámků, hospodářských budov, obecních budov a prostorů, kulturní akce - koncerty, olympiáda mateřských škol, prodejní výstavy, trhy, kamenosochařské sympozium
- setkání starostů členských obcí sdružených v MAS Lípa pro venkov, výstavy - adventní, velikonoční
- přesné financování akcí a činnosti sdružení neznám
- dětské hřiště Červené Janovice
- u nás žádné, jinde netuším

Ve výsledku šetření se opět odráží neznalost respondentů o MAS.

MAS Podlipansko

Na výše uvedenou otázku odpovědělo pouze devět respondentů (viz odrážky níže).

- setkání pro seniory – 2x
- opravy různých budov – hlavně obecních
- infotabule – 2x
- sázení stromů - 3x
- nevím

Na otázku číslo šest odpovědělo o čtyři respondenty více než u MAS Lípa pro venkov, když návratnost dotazníků byla vyšší. Výsledky se opět odrážejí v neznalosti respondentů o MAS.

Otázka č. 7: Navštěvujete facebookový profil MAS Lípa pro venkov/ Podlipansko?

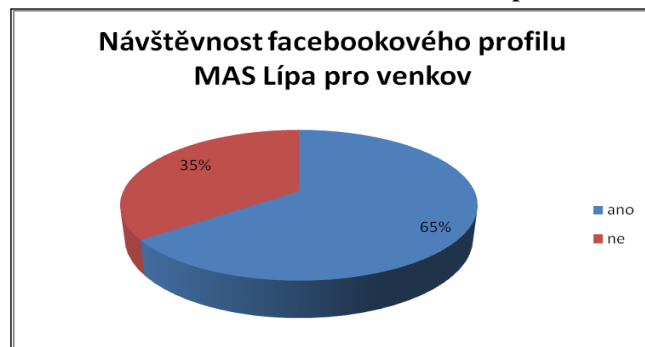
MAS Lípa pro venkov

Tab. č. 14: Návštěvnost facebookového profilu MAS Lípa pro venkov

Navštěvujete facebookový profil MAS Lípa pro venkov?	
ano	46
ne	25

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf. č. 14: Návštěvnost facebookového profilu MAS Lípa pro venkov

Výsledky znalosti facebookového profilu MAS Lípa pro venkov jsou značně lepší než výsledky povědomí o MAS. Je otázkou, proč výsledky nekorrespondují.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

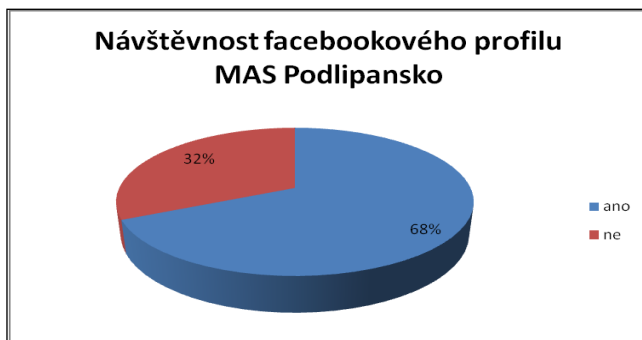
MAS Podlipansko

Tab. č. 15: Návštěvnost facebookového profilu MAS Podlipansko

Navštěvujete facebookový profil MAS Podlipansko?	
ano	58
ne	27

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf. č. 15: Návštěvnost facebookového profilu MAS Podlipansko

Výsledky znalosti facebookového profilu MAS Podlipansko jsou značně lepší než výsledky povědomí o MAS. Je otázkou, proč výsledky nekorespondují.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Otázka č. 8: Jak často sledujete aktuality o MAS Lípa pro venkov/ Podlipansko?

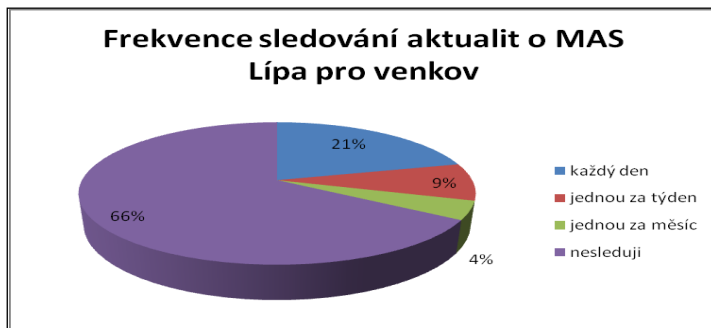
MAS Lípa pro venkov

Tab. č. 16: Frekvence sledování aktualit o MAS Lípa pro venkov

Jak často sledujete aktuality o MAS Lípa pro venkov?	
každý den	15
jednou za týden	6
jednou za měsíc	3
nesleduji	47

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf. č. 16: Frekvence sledování aktualit o MAS Lípa pro venkov

Více jak polovina respondentů nesleduje aktuality o MAS Lípa pro venkov.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

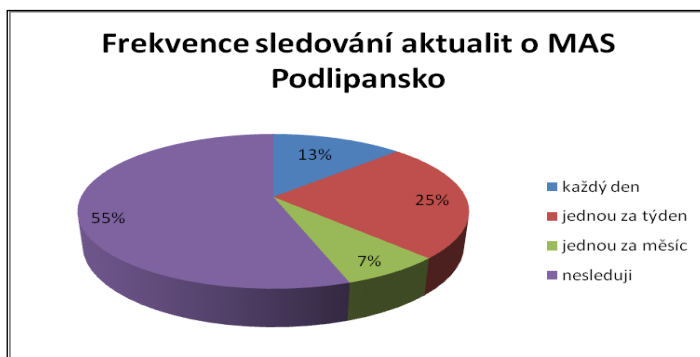
MAS Podlipansko

Tab. č. 17: Frekvence sledování aktualit o MAS Podlipansko

Jak často sledujete aktuality o MAS Podlipansko?	
každý den	11
jednou za týden	21
jednou za měsíc	6
nesleduji	47

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf č. 17: Frekvence sledování aktualit o MAS Podlipansko

Více jak polovina respondentů nesleduje aktuality o MAS Podlipansko.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Identifikace respondentů:

Otázka č. 1: Jaké je Vaše pohlaví?

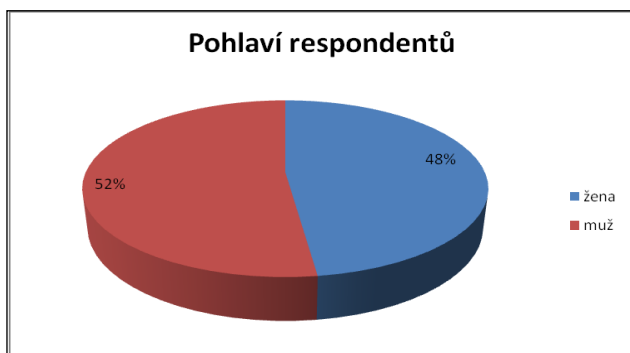
MAS Lípa pro venkov

Tab. č. 18: Pohlaví respondentů

Jaké je Vaše pohlaví?	
žena	34
muž	37

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf. č. 18: Pohlaví respondentů

Dotazníkového šetření na území MAS Lípa pro venkov se zúčastnilo celkem 34 žen a 37 mužů.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

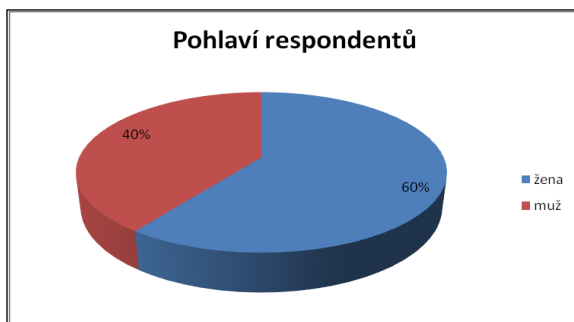
MAS Podlipansko

Tab. č. 19: Pohlaví respondentů

Jaké je Vaše pohlaví?	
žena	51
muž	34

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf. č. 19: Pohlaví respondentů

Dotazníkového šetření na území MAS Podlipansko se celkem zúčastnilo 51 žen a 34 mužů.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Otázka č. 2: Kolik Vám je let?

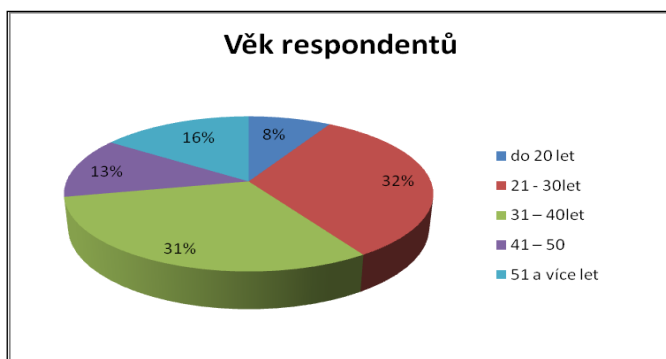
MAS Lípa pro venkov

Tab. č. 20: Věk respondentů

Kolik Vám je let?	
do 20 let	6
21 - 30let	23
31 – 40let	22
41 – 50	9
51 a více let	11

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf. č. 20: Věk respondentů

Nejpočetnější věkovou skupinou byli respondenti od 21 do 40 let. Nejméně početnou skupinu tvořili respondenti do 20 let.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

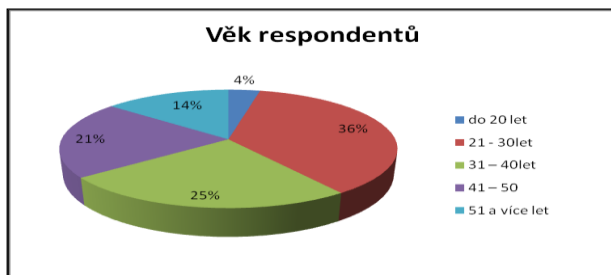
MAS Podlipansko

Tab. č. 21: Věk respondentů

Kolik Vám je let?	
do 20 let	3
21 - 30let	31
31 – 40let	21
41 – 50	18
51 a více let	12

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf. č. 21: Věk respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Výsledky dotazníkového šetření na území MAS Podlipansko jsou téměř totožné jako na území MAS Lípa pro venkov.

Otázka č. 3: Jaké je Vaše bydliště? (vypište)

MAS Lípa pro venkov

- Bludov – 1x
- Bohdaneč – 4x
- Červené Janovice – 11x
- Kluky – 14x
- Krchleby – 5x
- Křesetice – 6x
- Malešov – 4x
- Miskovice u Kutné Hory – 6x
- Paběnice – 5x
- Petrovice I – 6x
- Štipoklasy – 1x
- Třebětín – 3x
- Úmonín – 5x

Otázka číslo tři týkající se místa bydliště je hodnocena kladně, jelikož procentuální úspěšnost odpovědi na danou otázku je celých 100%.

MAS Podlipansko

- Bečváry – 17x
- Kostelec n. Černými lesy - 17x
- Sadoská – 17x
- Svojšice – 17x
- Velim – 17x

Otázka číslo tři týkající se místa bydliště je hodnocena kladně, jelikož procentuální úspěšnost odpovědi na danou otázku je celých 100%.

Otázka č. 4: Jak dlouho v obci žijete? (vypište v rocích)

MAS Lípa pro venkov

- rok a něco – 1x
- cca 2 roky – 2x
- 10 roků – 1x
- 12 roků – 1x
- 13 roků – 1x
- 25 roků – 1x
- 27 roků – 1x
- 40 roků – 1x
- Jiná: „Proč vás to zajímá?“, „Nebudu odpovídat.“, "Pár měsíců.“

MAS Podlipansko

- ¼ roku – 1x
- cca 3 roky – 1x
- 9 roků – 1x
- 15 roků – 2x
- přes 25 roků – 1x
- Jiná: „Už dlouho.“, „ Nevím přesně.“
- necelý rok – 1x
- 4 roky – 1x
- 11 roků – 1x
- cca 18,5 roků – 1x
- přes 40 roků

Na otázku číslo čtyři zabývající se identifikací - konkrétně „Jak dlouho v obci žijete?“, mnoho respondentů neodpovídalo. Zda byl dotazník již pro respondenty vyčerpávající, nebo se jednalo o „intimnější“ otázku, těžko spekulovat. Za území MAS Lípa pro venkov odpovědělo celkem 12 respondentů a za MAS Podlipansko celkem 13.

Otázka č. 5: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

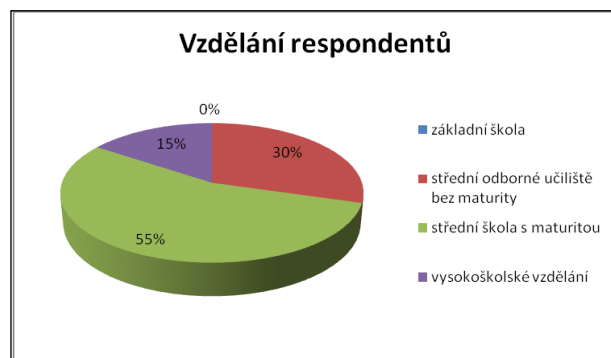
MAS Lípa pro venkov

Tab. č. 22: Vzdělání respondentů

Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	
základní škola	0
střední odborné učiliště bez maturity	21
střední škola s maturitou	39
vysokoškolské vzdělání	11

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf. č. 22: Vzdělání respondentů

Z celkových 71 oslovených respondentů na území MAS Lípa pro venkov uvedlo 39 osob středoškolské s maturitou, respondenti s vysokoškolským vzděláním tvořili 15% všech oslovených respondentů.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

MAS Podlipansko

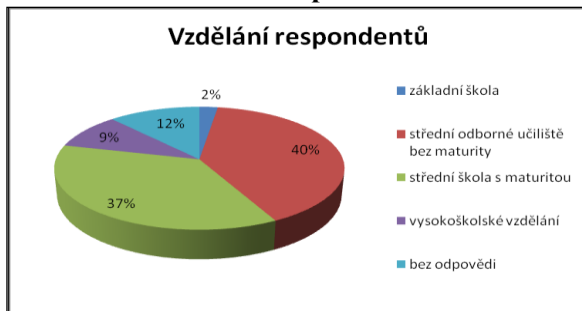
Tab. č. 23: Vzdělání respondentů

Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	
základní škola	2
střední odborné učiliště bez maturity	34
střední škola s maturitou	31
vysokoškolské vzdělání	8
bez odpovědi	10

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Celkem 10 respondentů neodpovědělo na zadanou otázku.

Graf. č. 23: Vzdělání respondentů

Z celkových 85 oslovených respondentů na území MAS Podlipansko nejpočetnější skupinou byly osoby se vzděláním střední bez maturity. Celkem 10 respondentů neodpovědělo na zadanou otázku.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Otázka č. 6: Jaký je Váš současný společenský status?

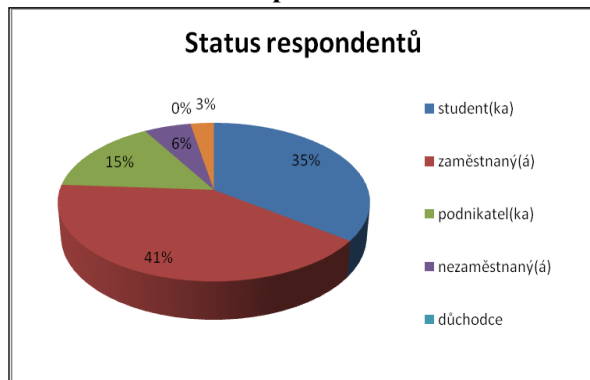
MAS Lípa pro venkov

Tab. č. 24: Status respondentů

Jaký je Váš současný společenský status?	
student(ka)	25
zaměstnaný(á)	29
podnikatel(ka)	11
nezaměstnaný(á)	4
důchodce	0
mateřská/rodičovská dovolená	2

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf. č. 24: Status respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Nejpočetnější skupinu oslovených respondentů na území MAS Lípa pro venkov tvořily zaměstnané osoby. Pouze 12 respondentů z celkových 40 uvedli, že

mají zaměstnání a specifikovali svoji profesi (viz níže).

uved'te profesi: administrativní pracovnice -2x, co je zrovna potřeba – 1x, obchodní asistentka – 1x, vedoucí provozu – 1x, truhlář – 1x, elektro – 1x, obráběč kovů – 1x, účetní – 1x, zootechnik – 1x, PČR – 2x

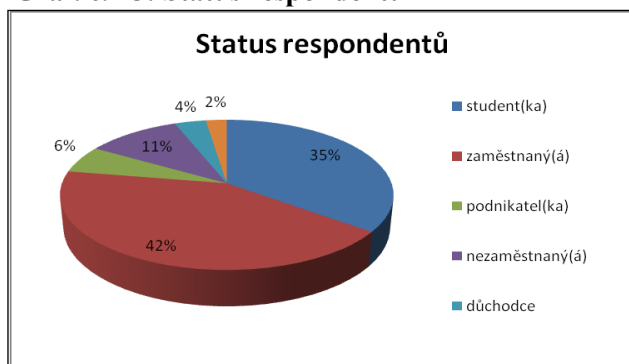
MAS Podlipansko

Tab. č. 25: Status respondentů

Jaký je Váš současný společenský status?	
student(ka)	30
zaměstnaný(á)	36
podnikatel(ka)	5
nezaměstnaný(á)	9
důchodce	3
mateřská/rodičovská dovolená	2

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

Graf. č. 25: Status respondentů

Nejpočetnější skupinou oslovených respondentů na území MAS Podlipansko tvořily zaměstnané osoby. Celkem 22 respondentů z celkových 41 uvedlo, že mají zaměstnání a specifikovali svoji profesi (viz níže).

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření.

uved'te profesi: lékař – 1x, prodavačka – 5x, administrativa – 8x, obráběč – 3x, uklízečka – 1x, zemědělec – 2x, hospodářka – 1x, obchodní zástupce – 1x

5.1.2 Statistické vyhodnocení získaných dat

V rámci statistického vyhodnocení získaných dat byla zjišťována závislost mezi určitými znaky v obou šetřeních. Pro posouzení, zda jsou znaky na sobě závislé či nezávislé, byly použity asociační a kontingenční tabulky. Následně byl vypočítán χ^2 test závislosti.

Cíl výzkumu je - „**Vědí občané území MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko, co znamená místní akční skupina?**“

K zodpovězení výzkumné otázky bylo zapotřebí si stanovit následující hypotézy:

1. Povědomí občanů o MAS nezávisí na věku.
2. Povědomí občanů o MAS nezávisí na členství ve sdružení.
3. Povědomí občanů o MAS nezávisí na návštěvnosti facebookových stránek.

Metodika

Pro statistické vyhodnocení byla zjištěná data rozdělena do kontingenčních a asociačních tabulek, se kterými se dále pracovalo. Ke zjištění, zda mezi zvolenými znaky existuje závislost, bylo použito χ^2 .

Podmínky pro použití asociačních a kontingenčních tabulek

- rozsah souboru musí být větší než 40
- všechny očekávané četnosti musí být větší než 5, pokud není jedna z podmínek splněna, je zapotřebí použít Fisherův faktoriálový test

Další podmínkou pro kontingenční tabulky je počet očekávaných četností, které jsou menší než 5, nesmí překročit 20 % a zároveň žádná z teoretických četností nesmí být menší než 1.

Pokud není některá podmínka splněna, přistupuje se ke slučování řádků či sloupců. Sloučení musí být logické, ale i věcně správné a dobře interpretovatelné.

Důležitou veličinou je α = hladina významnosti/chyba 1. stupně. Chyba 1. stupně značí, jak velké je riziko zamítnutí H_0 , která je ve skutečnosti platná. Pro výpočet získaných dat byla využita hodnota $\alpha = 0,05$.

Vzorce pro výpočty:

Očekávaná četnost

$$n_{oj} = \frac{n_{i\bullet} \cdot n_{\bullet j}}{n}$$

χ^2 test nezávislosti

$$\chi^2 = \sum \sum \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}} \quad \chi^2_{\alpha} [(r-1)(s-1)]$$

Síla závislosti – Pearsonův koeficient

$$C = \sqrt{\frac{\chi^2}{\chi^2 + n}}$$

Hypotéza č.1 – MAS Lípa pro venkov

H_0 : Povědomí občanů o MAS nezávisí na věku.

Kontingenční tabulka

		B1	B2	B3	B4	B5	ni
	Povědomí/věk	do 20	21 - 30	31 - 40	41 - 50	51 a více	Celkem
A1	ano	6	0	3	5	3	17
A2	spíše ano	0	3	3	1	0	7
A3	spíše ne	0	2	0	2	2	6
A4	ne	0	18	16	1	6	41
nj	Celkem	6	23	22	9	11	71

Pozorovány dva kvalitativní znaky: věk respondentů a povědomí o MAS.

Hypotéza bude testována na hladině významnosti $\alpha=0,05$.

Tabulka teoretických četností

	B1	B2	B3	B4	B5
A1	1,43661	5,50704	5,23676	2,15492	2,63380
A2	0,59154	2,26760	2,16901	0,88732	1,08450
A3	0,50704	1,94366	1,85915	0,76056	0,92957
A4	3,46478	13,2816	12,7042	5,19718	6,35211

Tabulka obsahuje mnoho modře zvýrazněných hodnot <5 , a proto se musí některé sloupce či řádky sloučit a vytvořit novou kontingenční tabulku.

Nová kontingenční tabulka

		B1 + B2	B3 + B4	B5	ni
	Povědomí/věk	do 30	31 - 50	51 a více	Celkem
A1 + A2	spíše ano	9	12	3	24
A3 + A4	spíše ne	20	19	8	47
nj	Celkem	29	31	11	71

Nová tabulka teoretických četností

	B1 + B2	B3 + B4	B5
A1 + A2	9,8028	10,4788	3,7183
A3 + A4	19,1971	20,5211	7,2816

Teoretické četnosti jsou již v pořádku, lze přejít k výpočtu hodnoty testového kritéria:

$$\chi^2 = \sum \sum \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}} \quad \chi^2_{\alpha}[(r-1)(s-1)]$$

$$= 1,224$$

Vypočítaná hodnota byla následně porovnáвана s kritickou hodnotou. Hodnota k je počet řádků a m je počet sloupců v kontingenční tabulce.

Kritická hodnota z tabulek pro 12 stupňů volnosti a při hladině významnosti 95 % je:

$$\chi^2_{\alpha(12)} = 21,026$$

Vzhledem k tomu, že vypočtená hodnota je menší než kritická hodnota, **nulová hypotéza se nezamítá.**

Povědomí občanů o MAS Lípa pro venkov není závislé na jejich věku.

Hypotéza č.1 – MAS Podlipansko

H₀: Povědomí občanů o MAS nezávisí na věku.

Kontingenční tabulka

		B1	B2	B3	B4	B5	ni
	Povědomí/věk	do 20	21 - 30	31 - 40	41 - 50	51 a více	Celkem
A1	ano	0	11	4	5	3	23
A2	spíše ano	1	6	1	3	4	15
A3	spíše ne	0	3	2	1	3	9
A4	ne	2	11	14	9	2	38
n_j	Celkem	3	31	21	18	12	85

Pozorovány dva kvalitativní znaky - věk respondentů a povědomí o MAS.

Hypotéza bude testována na hladině významnosti $\alpha=0,05$

Tabulka teoretických četností

	B1	B2	B3	B4	B5
A1	0,81176	8,38823	5,6823	4,87770	3,24705
A2	0,52941	5,47058	3,7058	3,17647	2,11764
A3	0,31764	3,28235	2,2235	1,90588	1,27058
A4	1,34117	13,8588	9,3882	8,04705	5,36470

Tabulka obsahuje mnoho modře zvýrazněných hodnot <5 , a proto se musí některé sloupce či řádky sloučit a vytvořit novou kontingenční tabulku.

Nová kontingenční tabulka

		B1 + B2	B3	B5	ni
	Povědomí/věk	do 30	31 - 50	51 a více	Celkem
A1 + A2	spíše ano	18	13	7	38
A3 + A4	spíše ne	16	26	5	47
n_j	Celkem	34	39	12	85

Nová tabulka teoretických četností

	B1 + B2	B3 + B4	B5
A1 + A2	15,2	17,435	5,364
A3 + A4	18,8	21,564	6,635

Teoretické četnosti jsou již v pořádku, lze přejít k výpočtu hodnoty testového kritéria:

$$\chi^2 = \sum \sum \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}} \quad \chi^2_{\alpha}[(r-1)(s-1)]$$

$$= 3,870$$

Vypočítaná hodnota byla následně porovnáвана s kritickou hodnotou. Hodnota k je počet řádků a m je počet sloupců v kontingenční tabulce.

Kritická hodnota z tabulek pro 12 stupňů volnosti a při hladině významnosti 95 % je:

$$\chi^2_{\alpha(12)} = 21,026$$

Vzhledem k tomu, že vypočtená hodnota je menší než kritická hodnota, **nulová hypotéza se nezamítá.**

Povědomí občanů o MAS Podlipansko není závislé na jejich věku.

Hypotéza č.2: MAS Lípa pro venkov

H₀: Povědomí občanů o MAS nezávisí na členství ve sdružení.

Kontingenční tabulka

		B1	B2	ni
	Povědomí/členství ve sdružení	ano	ne	Celkem
A1	ano	17	0	17
A2	spíše ano	0	7	7
A3	spíše ne	2	4	6
A4	ne	26	15	41
nj	Celkem	45	26	71

Pozorovány dva kvalitativní znaky - členství respondentů ve sdružení a povědomí o MAS.

Hypotéza bude testována na hladině významnosti $\alpha=0,05$

Tabulka teoretických četností

	B1	B2
A1	10,7746	6,22535
A2	4,43662	2,56338
A3	3,80282	2,19718
A4	25,9859	15,0141

Tabulka obsahuje mnoho modře zvýražených hodnot <5 , a proto se musí některé sloupce či řádky sloučit a vytvořit novou kontingenční tabulku.

Nová kontingenční tabulka

		B1	B2	ni
	Povědomí/členství ve sdružení	ano	ne	Celkem
A1 + A2	spíše ano	17	7	24
A3 + A4	spíše ne	28	19	47
nj	Celkem	45	26	71

Nová tabulka teoretických četností

	B1	B2
A1 + A2	15,2113	8,78873
A3 + A4	29,7887	17,2113

Teoretické četnosti jsou již v pořádku, lze přejít k výpočtu hodnoty testového kritéria:

$$\chi^2 = \sum \sum \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}} \quad \chi^2_{\alpha}[(r-1)(s-1)]$$

$$= 0,862$$

Vypočítaná hodnota byla následně porovnávána s kritickou hodnotou. Hodnota k je počet řádků a m je počet sloupců v kontingenční tabulce.

Kritická hodnota z tabulek pro 3 stupně volnosti a při hladině významnosti 95% je:

$$\chi^2_{\alpha(3)} = 7,815$$

Vzhledem k tomu, že vypočtená hodnota je menší než kritická hodnota, **nulová hypotéza se nezamítá.**

Povědomí občanů MAS Lípa pro venkov nezávisí na členství ve sdružení.

Hypotéza č.2: MAS Podlipansko

H₀: Povědomí občanů o MAS nezávisí na členství ve sdružení.

Kontingenční tabulka

		B1	B2	n_i
	Povědomí/členství ve sdružení	ano	ne	Celkem
A1	ano	17	6	23
A2	spíše ano	8	7	15
A3	spíše ne	5	4	9
A4	ne	23	15	38
n_j	Celkem	53	32	85

Pozorovány dva kvalitativní znaky - členství respondentů ve sdružení a povědomí o MAS.

Hypotéza bude testována na hladině významnosti $\alpha=0,05$

Tabulka teoretických četností

	B1	B2
A1	14,3412	8,65882
A2	9,35294	5,64706
A3	5,61176	3,38823
A4	23,6941	14,3058

Teoretické četnosti jsou v pořádku, lze přejít k výpočtu hodnoty testového kritéria:

$$\chi^2 = \sum \sum \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}} \quad \chi^2_{\alpha}[(r-1)(s-1)]$$

$$= 2,053$$

Vypočítaná hodnota byla následně porovnávána s kritickou hodnotou. Hodnota k je počet řádků a m je počet sloupců v kontingenční tabulce.

Kritická hodnota z tabulek pro 3 stupně volnosti a při hladině významnosti 95 % je:

$$\chi^2_{\alpha(3)} = 7,815$$

Vzhledem k tomu, že vypočtená hodnota je menší než kritická hodnota, **nulová hypotéza se nezamítá.**

Povědomí občanů MAS Podlipansko nezávisí na členství ve sdružení.

Hypotéza č.3: MAS Lípa pro venkov

H0: Povědomí občanů o MAS Lípa pro venkov nezávisí na návštěvnosti facebookového profilu MAS.

Kontingenční tabulka

		B1	B2	ni
	Povědomí/znalost facebookových stránek MAS	ano	ne	Celkem
A1	ano	13	4	17
A2	spíše ano	3	4	7
A3	spíše ne	2	4	6
A4	ne	28	13	41
nj	Celkem	46	25	71

Pozorovány dva kvalitativní znaky - znalost facebookových stránek MAS Lípa pro venkov a povědomí o MAS.

Hypotéza bude testována na hladině významnosti $\alpha=0,05$

Tabulka teoretických četností

	B1	B2
A1	11,0140	5,98591
A2	4,53521	2,46478
A3	3,88732	2,11267
A4	26,5633	14,4366

Tabulka obsahuje mnoho modře zvýrazněných hodnot <5, a proto se musí některé sloupce či řádky sloučit a vytvořit novou kontingenční tabulku.

Nová kontingenční tabulka

		B1	B2	ni	
		Povědomí/znalost facebookových stránek MAS			
		ano	ne	Celkem	
A1 +	A2	spíše ano	16	8	24
A3 +	A4	spíše ne	30	17	47
nj	Celkem	46	25	71	

Nová tabulka teoretických četností

	B1	B2
A1 +		
A2	15,5492	8,45070
A3 +		
A4	30,4507	16,5492

Teoretické četnosti jsou již v pořádku, lze přejít k výpočtu hodnoty testového kritéria:

$$\chi^2 = \sum \sum \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}} \quad \chi^2_{\alpha}[(r-1)(s-1)]$$

$$= 0,055$$

Vypočítaná hodnota byla následně porovnávána s kritickou hodnotou. Hodnota k je počet řádků a m je počet sloupců v kontingenční tabulce.

Kritická hodnota z tabulek pro 3 stupně volnosti a při hladině významnosti 95% je:

$$\chi^2_{\alpha(3)} = 7,815$$

Vzhledem k tomu, že vypočtená hodnota je menší než kritická hodnota, **nulová hypotéza se nezamítá.**

Povědomí občanů MAS Lípa pro venkov nezávisí na návštěvnosti facebookových stránek MAS.

Hypotéza č.3: MAS Podlipansko

H₀: Povědomí občanů o MAS Podlipansko nezávisí na návštěvnosti facebookového profilu MAS.

Kontingenční tabulka

		B1	B2	ni
	Povědomí/znalost facebookových stránek MAS	ano	ne	Celkem
A1	ano	12	11	23
A2	spíše ano	11	4	15
A3	spíše ne	6	3	9
A4	ne	29	9	38
n_j	Celkem	58	27	85

Pozorovány dva kvalitativní znaky - znalost facebookových stránek MAS Podlipansko a povědomí o MAS.

Hypotéza bude testována na hladině významnosti $\alpha=0,05$

Tabulka teoretických četností

	B1	B2
A1	16,6941	7,30588
A2	10,2352	4,76470
A3	6,14117	2,85882
A4	25,9294	12,0705

Nová kontingenční tabulka

		B1	B2	n_i
		ano	ne	Celkem
A1 + A2	Povědomí/znalost facebookových stránek MAS spíše ano	23	15	38
A3 + A4	spíše ne	35	12	47
n_j	Celkem	58	27	85

Nová tabulka teoretických četností

	B1	B2
A1 + A2	25,9294	12,0705
A3 + A4	32,0705	14,9294

Teoretické četnosti jsou již v pořádku, lze přejít k výpočtu hodnoty testového kritéria:

$$\chi^2 = \sum \sum \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}} \quad \chi^2_{\alpha}[(r-1)(s-1)]$$

$$= 1,881$$

Vypočítaná hodnota byla následně porovnáována s kritickou hodnotou. Hodnota k je počet řádků a m je počet sloupců v kontingenční tabulce.

Kritická hodnota z tabulek pro 3 stupně volnosti a při hladině významnosti 95% je:

$$\chi^2_{\alpha(3)} = 7,815$$

Vzhledem k tomu, že vypočtená hodnota je menší než kritická hodnota, **nulová hypotéza se nezamítá.**

Povědomí občanů MAS Podlipansko nezávisí na návštěvnosti facebookových stránek MAS.

Shrnutí statistického vyhodnocení získaných dat

Hypotéza č. 1: Povědomí občanů o MAS nezávisí na věku.

Hypotéza č. 2: Povědomí občanů o MAS nezávisí na členství ve sdružení.

Hypotéza č. 3: Povědomí občanů o MAS nezávisí na návštěvnosti facebookových stránek.

Všechny tři výše uvedené hypotézy byly na obou území MAS potvrzeny. Nevědomost občanů o MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko je tak vysoká, že se ani neprojevila závislost mezi zvolenými znaky.

Cíl výzkumu zní: **„Vědí občané území MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko, co znamená místní akční skupina?“**

Dle výsledků dotazníkového šetření na území MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko bylo v obou případech zjištěno, že většina tazajících respondentů neví, co znamená místní akční skupina ani po uvedení MAS, do které jejich území spadá. Lze brát v potaz, že na daných územích neproběhlo dotazníkové šetření ve větším rozsahu, které by mohlo výsledky zvrátit, ale i s těmito výsledky lze pracovat. Po zjištění vysoké nevědomosti o MAS bude dále navrženo zlepšení propagace na obou uvedených MAS.

5.2 Kvalitativní výzkum

Podkapitola „Kvalitativní výzkum“ obsahuje porovnání zvolených MAS a rozhovor se zástupci a členy MAS. Otázky, které byly pokládány během rozhovorů znázorňuje příloha č.8.

5.2.1 Porovnání MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko

V této podkapitole je zpracováno porovnání MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko ze třech úhlů možné podpory.

1) Podpora regionu

MAS Lípa pro venkov: Fond kultury a sportu – finanční příspěvek ve výši max. 5 000 Kč na společensko-kulturní a sportovní akce v regionu, společensko – kulturní akce Kamenosochařské sympozium, Putovní olympiáda mateřských škol – zápůjčky herních prvků do mateřských škol, projekt Řeky se mění – čištění řeky Sázavy, infotabule pro vodáky, zápůjčky mobiliáře pro členy MAS – farmářské stánky, herní prvky, party stan apod.

MAS Podlipansko: Fond kultury a sportu, několik podpořených projektů – Středočeská ovocná stezka, regionální produkt, Venkovská tržnice apod., zápůjčky mobiliáře pro členy MAS

2) Podpora obcí

MAS Lípa pro venkov: zajištění školení pro obce – kácení stromů, pro hospodáře či hospodářky jednotlivých obcí, základní informace (problematika veřejné správy) pro nové starosty/starostky, podpora na zafinancování projektů, zajištění exkurze do jiných regionů – inspirace pro zástupce obcí

MAS Podlipansko: zajištění školení pro obce stejně jako u MAS Lípa pro venkov zpoplatněno, podpora na zafinancování projektů

3) Podpora žadatelů o dotace

MAS Lípa pro venkov: pořádání školení pro žadatele

MAS Podlipansko: pořádání školení pro žadatele

5.2.2 Rozhovor se zástupci daných MAS

Dne 12. ledna 2015 proběhl rozhovor s manažerem MAS Lípa pro venkov a 15. ledna 2015 s ředitelkou MAS Podlipansko.

Před samotným rozhovorem bylo navrženo několik otázek (viz níže), v rámci rozhovoru byly otázky rozvíjeny, ale stále se týkaly tématu.

Otázka č. 1: Co spolupráce mezi vašimi MAS?

Manažer MAS Lípa pro venkov. Jako sousedící MAS spolu samozřejmě spolupracujeme. Máme celkem tři projekty spolupráce - Venkovská tržnice, Cesty vody – cesty k sebe. Bližší informace o projektech jsou na webových stránkách MAS.

Ředitelka MAS Podlipansko. Ředitelka uvedla stejné projekty spolupráce jako manažer MAS Lípa pro venkov.

Oba zástupci MAS uvedli, že Venkovská tržnice přestává být funkční, jelikož není pracovní síla, která by portál projektu a samotný projekt zpravovala. Během rozhovoru bylo také řečeno, že v příštím programovacím období budou prostředky, a proto lze na projektu dále pracovat nebo ho aktualizovat.

Otázka č. 2: Podporujete zaměstnanost prostřednictvím podpořených projektů?

Manažer MAS Lípa pro venkov. Ano, máme to jako jedno hodnotící kritérium v projektech. Ve Střednědobém hodnocení MAS jsou uvedeny počty nově vzniklých pracovních míst.

Ředitelka MAS Podlipansko. Ano, máme to jako jedno hodnotící kritérium v projektech. Ve Střednědobém hodnocení MAS jsou uvedeny počty nově vzniklých pracovních míst.

Otázka č. 3: Pořádáte akce zapojující obyvatele do života regionu?

Manažer MAS Lípa pro venkov. Ano, naše MAS má snahu zapojit místní obyvatele do dění v regionu. Akce zapojující občany do dění jsou např.: Košický koláč – daná akce spočívá v upečení koláčů občany a jejich následné ochutnávání a vyhodnocení komisí. Dále čištění řeky Sázavy – čištění koryta řeky, kterého se převážně účastní žáci základních škol z přilehlých obcí, ale i jejich občané.

Ředitelka MAS Podlipansko. Ano, naše MAS má snahu zapojit místní obyvatele do dění v regionu. Akce zapojující občany jsou : Živá kronika, sázení stromů apod. MAS Podlipansko má několik sekcí podpory rozvoje regionu, kde jsou zainteresovány i obyvatelé obcí např.: Zelená sekce – výsadba stromů, sociální sekce – výlety pro seniory apod.

Otázka č. 4: Jaká je vlastní výdělečná činnost MAS?

Manažer MAS Lípa pro venkov. Pořádání školení pro obce, vypracování projektů pro žadatele, které je zpoplatněno, kontrola příspěvkových organizací, zpracování majetkového přiznání pro zástupce obcí a v neposlední řadě i prodej turistických známek, který nečiní vysoký příjem (cca 2000 Kč/rok).

Ředitelka MAS Podlipansko. Pořádání školení pro obce, vypracování projektů pro žadatele, které je zpoplatněno.

5.2.3 Rozhovor se členy MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko

Na začátku března 2015 byly provedeny rozhovory se členy MAS. Z důvodu časové náročnosti, nedostatečné vstřícnosti či náročné komunikaci k navrhnutí termínu schůzky, byly podniknuty rozhovory jen s jedním členem každé MAS.

MAS Lípa pro venkov

Soukromý zemědělec - nákup oboustranného pluhu

Projekt by zaměřený na nákup oboustranného pluhu pro soukromého zemědělce.

Celkové výdaje projektu: 420.000,- Kč

Dotace: 157.500,- Kč

Otázka č. 1: Jste členem MAS Lípa pro venkov. Řekněte, jak se na své členství v MAS díváte.

Zástupce soukromého zemědělství odpověděl, že MASky byly pro něj dříve něčím cizím, vůbec nevěděl, co znamenají a jaké služby poskytují. Dnes už ví, že jsou úspěšné v přerozdělování financí, a svého rozhodnutí vstoupit do MAS rozhodně nelituje.

Otázka č. 2 - Myslíte si, že lidé na území MAS Lípa pro venkov vnímají její činnost?

Zástupce soukromého zemědělství odpověděl, že snad ano, i když on sám ji dlouho nevnímal. Lidé z jeho blízkého okolí o MAS Lípa pro venkov z části vědí, ale do jaké míry jsou ostatní informováni, to neví.

Otázka č. 3 - Myslíte si, že MAS Lípa pro venkov může ovlivňovat společensko - kulturní dění svého území?

Zástupce soukromého zemědělství odpověděl, že zná akce, které MAS pro lidi pořádá, takže určitě prostředí ovlivňují.

MAS Podlipansko

Soukromý majitel pivovaru - Rozšíření výroby piva

Projekt by zaměřený na rozšíření výroby piva soukromého podnikatele.

Dotace: 184 200 Kč

Otázka č. 1: Jste členem MAS Podlipansko. Řekněte, jak se na své členství v MAS díváte.

Podnikatel odpověděl, že MASky pro něj cizí nebyly, věděl o jejich službách, a proto je i využil.

Otázka č. 2 - Myslíte si, že lidé na území MAS Podlipansko vnímají její činnost?

Podnikatel odpověděl, že snad ano. O svém projektu vyprávěl svému blízkému okolí, tak věří, že vědí, co znamená MAS a co ostatní lidé, to neví.

Otázka č. 3 - Myslíte si, že MAS Podlipansko může ovlivňovat společensko - kulturní dění svého území?

Podnikatel odpověděl, že určitě ano. Zná Fond kultury a sportu, který zřizuje MAS a tím finančně podporuje akce v regionu a zároveň tím ovlivňuje společensko - kulturní dění.

5.3 Zhodnocení výsledků

Terénní šetření diplomové práce obsahovalo kvantitativní a kvalitativní šetření.

Kvantitativní šetření bylo zpracováno na základě dotazníkového šetření, kdy bylo na území MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko zjišťováno výše povědomí o daných MAS. Šetření na území MAS Lípa pro venkov bylo provedeno 10. a 12. prosince 2014 a na území MAS Podlipansko proběhlo dotazníkové šetření 16. a 17. prosince 2014. Celkem bylo rozdáno 200 dotazníků. Každé z území mělo po 100 dotaznicích. Na území MAS Lípa pro venkov bylo z celkových 100 dotazníků navraceno 71 kusů a na území MAS Podlipanska bylo z celkových 100 dotazníků navraceno 85 kusů. Procentuální návratnost u MAS Lípa pro venkov je pouze 71 % a u MAS Podlipanska je procentuální návratnost 85 %. Návratnost lze hodnotit pozitivně.

Před samotným dotazníkovým šetřením byl stanoven cíl výzkumu: „**Vědí občané území MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko, co znamená místní akční skupina?**“

K zodpovězení otázky bylo zapotřebí si stanovit následující hypotézy:

1. Povědomí občanů o MAS nezávisí na věku.
2. Povědomí občanů o MAS nezávisí na členství ve sdružení.
3. Povědomí občanů o MAS nezávisí na návštěvnosti facebookových stránek.

Ani jedna z výše uvedených hypotéz nebyla zamítnuta. Nevědomost o MAS u dotazovaných občanů je vysoká. Na území MAS Lípa pro venkov pouze 1/3 všech respondentů tuší, co znamená MAS, a u MAS Podlipansko je to 1/4 všech dotazovaných.

Kvalitativní šetření obsahovalo rozhovory se zástupci MAS Lípa pro venkov, MAS Podlipansko a se členy obou MAS. Zpočátku bylo pomocí rozhovoru se zástupci MAS provedeno jejich porovnání ve třech formách podpor, a to regionu, obcí a žadatelů o dotace. Obě MAS poskytují téměř totožné podpory, ani jedna se od druhé v podstatě neodlišuje.

Otázky, které byly dále pokládány zástupcům MAS jsou uvedeny v Příloze č.8. Jmenované sousedící MAS mají mezi sebou vytvořenou vazbu spolupráce, a to zejména díky několika projektům. MAS Lípa pro venkov i MAS Podlipansko se snaží zapojit obyvatele do dění v regionu. Možnosti jejich výdělečné činnosti jsou téměř totožné, pouze MAS Lípa pro venkov se navíc zabývá i prodejem turistických známek, který jako příjem je téměř zanedbatelný. Rozpočty MAS jsou markantně rozdílné. Hlavní důvodem této disparity je výše členských příspěvků a počet členů.

Výsledky rozhovorů se členy MAS jsou téměř totožné. Jejich povědomí o MAS se rozhovorem prohloubilo a věří, že i veřejnost v jejich okolí ví, co MAS znamená. O ostatních členech a veřejnosti si výše jejich povědomí o MAS netroufají odhadnout. Činnost MAS a výsledky její činnosti oba členové dobře znají.

Pokud rozhovory propojíme s výsledky dotazníkového šetření, zjistíme, že jsou diametrálně odlišné. Na jedné straně vysoká nevědomost veřejnosti o MAS, na straně druhé, povědomí o MAS existuje, a to zejména z důvodu jejich členství.

6. DISKUZE

Kapitola „Diskuze“ shrnuje doporučení týkající se činnosti MAS.

Doporučení jsou stanovena na základě dotazníkového šetření u obyvatel na území obou MAS, z rozhovorů se zástupci a členy MAS. Doporučení obsahují zvýšení propagace MAS, protože z výsledků šetření na zjištění výše povědomí o MAS vyplynulo, že nevědomost o MAS je vysoká.

Pro zajištění vyšší propagace MAS se nabízí několik možností (viz níže).

- účast na společensko-kulturních akcích, kde bude vystaven i flipchartu MAS
- vytvoření a publikování tiskových zpráv do místních novin
- na webových stránkách všech členů MAS mít odkaz na webové stránky MAS (doplnění ke smlouvě o členství)
- pořádání dnů otevřených dveří v MAS
- iniciovat setkání skupin zástupců z různých oblastí: školství, cestovní ruch, podnikání apod., aby daní aktéři o sobě věděli a pokusili se o nastolení spolupráce

MAS by se měla snažit propagovat region na všech akcích, kterých se účastní, nejen poskytováním propagačních letáčků, ale i prodejem regionálních výrobků, které jsou v jejich území dostupné.

Součástí každého projektu financovaného MAS je možnost vyčlenit prostředky na její propagaci v tisku. Je třeba této možnosti využívat.

Výše uvedené možnosti propagace lze doporučit i ostatním MAS v České republice.

7. ZÁVĚR

Po shrnutí teoretických a praktických poznatků o MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko lze dojít k závěru, že jsou to organizace venkovským oblastem prospěšné, neboť se snaží o jejich rozvoj, a to nejenom po stránce finanční. Jejich činnost hodnotí pozitivně i oslovení členové MAS, kteří díky jim mají možnost získávat finanční prostředky a podílet se na jejich fungování.

Práce poukázala, že povědomí občanů o MAS je velmi nízké. Pouze 1/3 dotazovaných na území MAS Lípa pro venkov je seznámena s činností MAS a u MAS Podlipansko je to 1/4 respondentů. Nevědomost dle statického vyhodnocení hypotéz nezávisí ani na pohlaví, věku či znalosti facebookových stránek MAS. Členové MAS, kteří byli dotazováni, samozřejmě vědí, co MAS znamená a jaké služby poskytuje. Zda tyto informace zná i jejich vzdálenější okolí, neví.

Zástupci MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko se snaží informovat své okolí o své činnosti a zapojovat místní obyvatele do dění v regionu. Otázkou zůstává, zda je nutné, aby běžný občan musel vědět, co znamená MAS.

Pokud občané území MAS by chtěli vědět, co MAS znamená, mohou si informace o její činnosti vyhledat a snažit se do jejich činnosti zapojit.

Po zveřejnění výsledků šetření bylo v rámci diskuze navrženo několik možností zvýšení propagace MAS. Tyto návrhy lze brát celoplošně pro všechny MAS na území České republiky. Návrhy ke zvýšení propagace vyplývající z šetření jsou - účast na různých společensko-kulturních akcích, na kterých bude vystaven i flipchartu MAS, vytvoření a publikování tiskových zpráv do místních novin, webové stránky všech členů MAS doplnit o přesměrování na webové stránky MAS (doplnění ke smlouvě o členství), pořádání dnů otevřených dveří v MAS a iniciovat setkání skupin zástupců z různých oblastí - školství, cestovní ruch, podnikání apod., aby daní aktéři o sobě věděli a pokusili se o nastolení

spolupráce. Uvedené návrhy jsou pouhým doporučením ke zvýšení propagace MAS a je na nich samotných, zda tyto možnosti využijí.

Závěrem lze říci, že venkovské oblasti MAS potřebují. Díky jim vznikly desítky projektů kulturního, volnočasového či sportovního charakteru. Doposud nebyly finanční prostředky MAS dostatečné, aby uspokojily všechny žádosti. Více možností nabízí nové programovací období, MAS budou moci žádat o finanční prostředky z ostatních dotačních programů, kde budou platit specifitější kritéria a pravidla pro naplňování cílů. Otázkou zůstává, jak velká bude podpora MAS a jak ji využijí.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

- ČOV – čistička odpadních vod
- ČSÚ – Český statistický úřad
- DSO – Dobrovolný svazek obcí
- EAFRD - Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
- ELARD - Evropské asociace LEADER pro rozvoj venkova
- ESIF - Evropských strukturálních a investičních fondů
- EZFRV - Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
- kol. – kolektiv
- KS MAS – krajská síť místních akčních skupin
- LEADER - z francouzského „Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale“, tedy „Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku“
- MAS – místní akční skupina, anglicky Local Action Group („LAG“)
- MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj
- MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí
- MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- MZe ČR – Ministerstvo zemědělství České republiky
- NSMAS ČR – Národní síť místních akčních skupin České republiky

- o.p.s – obecně prospěšná společnost
- obyv. - obyvatel
- OP – operační program
- OP LZZ – operační program lidské zdroje a zaměstnanost
- OP VVV- operační program výzkum, vývoj a vzdělání
- OP PIK – operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
- ORP – obec s rozšířenou působností
- OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná
- SID – Středočeská integrovaná doprava
- SMO ČR – Svaz měst a obcí České republiky
- SÚM – společensky účelné místo
- ÚP – úřad práce
- z.s. – zapsaný spolek

8. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- ČMEJRKOVÁ, S. – DANEŠ, F. – SVĚTLÁ, J. *Jak napsat odborný text*. Praha: Leda, 1999. ISBN 80-85927-69-1.
- DE VITO, J. A. *Základy mezilidské komunikace*. Přeložili Milan Barůšek a Ing. Jiří Rezek. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, spol. s. r. o., 2001. 420 s. ISBN 80-7169-988-8.
- ECO, U. *Jak napsat diplomovou práci*. Olomouc : Votobia, 1997. 271 s. ISBN 80-7198-173-7.
- GALVASOVÁ, I. a kol.: *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: Georgetown, 2007. 140 s. ISBN 80-251-20-9.
- MAJEROVÁ, Věra, et al. *Český venkov 2008: Proměny venkova*. Praha: ČZU v Praze, PEF, 2009. 188 s. ISBN 978-80-213-1991-0.
- MAŘÍKOVÁ H., PETRUSEK M., VODÁKOVÁ A. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, Univerzita Karlova, 1996. ISBN 80-7184-311-3.
- MAS LÍPA PRO VENKOV o.s. *Strategický plán Leader 2007 - 2013 Místní akční skupiny Lípa pro venkov o.s.: Společně pro kutnohorský venkov* [online]. Aktualizovaná verze. prosinec 2007 [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: <<http://www.lipaprovenkov.cz/documents/1200581393.pdf>>.
- MAS LÍPA PRO VENKOV z.s. *Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Lípa pro venkov, z.s. na období 2014 – 2020*. [online]. Pracovní verze. prosinec 2014 [cit. 2014-11-03]. Dostupné z: <<http://lipaprovenkov.cz/documents/1409862326.pdf>>.

- MAS PODLIPANSKO o.p.s. *Strategický plán Leader, Cesty k lidem* [online]. 2008 [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: <<http://mas.podlipansko.cz/images/stories/dokumenty/strategie%20leader.pdf>>.
- MAS PODLIPANSKO o.p.s. *Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) území MAS Podlipansko pro období 2014 – 2020* [online]. 2014 [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: http://mas.podlipansko.cz/images/stories/ISRU_2014/2014/strategie-skvmr-podlipansko-20140829.pdf>.
- PELCL, P. et al. *Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice: zpráva z výzkumného projektu 2007-2008*. Brno: Georgetown, 2008, 63 s. ISBN 978-808-6902-746.
- PĚLUCHA, M a kol. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007-2013 v kontextu reformy SZP EU* [online]. 1. vydání. Praha: IREAS, 2006. ISBN 80-86684-42-3. [cit. 2014-11-08]. Dostupné z: <http://is.vsfs.cz/el/6410/zima2012/B_Reg_1/3924902/rozvoj_venkova.txt>.
- REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-2473-006-6.
- ROSELAND M.: *Toward Sustainable Communities*. [online]. New Society Publ., 2005, Gabriola Island, 256 P. ISBN 08-657153-5-1. [cit. 2014-11-08]. Dostupné na: <<http://www.amazon.com/Toward-Sustainable-Communities-Resources-Governments/dp/0865715351>>.
- ŘEZANKOVÁ, H. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-86946-49-8.
- SORS, J. C. *Public Participation in Local Agenda 21: A Review of Traditional and Innovative Tools*. FEEM Working Paper, 2001.

- ZICH, F. *Úvod do sociologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o. p. s., 2007. 116 s. ISBN 80-86754-19-7.

Právní předpisy:

- Nařízení Rady EU č. 1698/2005, článek 61 [online]. 2005 [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/;ELX_SESSIONID=RgBNJQmp2Q1QnwJvgLxpFG1yXzP1sDHhJ2nB8wnSLOP7nQy8sFF4!-1031062709?uri=CELEX:32005R1698>.
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje:

- Aktivity ELARD: Přijde větší rozvolnění? Bude v MAS větší důraz na strategie než cíle OP. *Zpravodaj venkova* [online]. SPOV ČR a NS MAS ČR, měsíčník č. 200, 1/2015. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <<http://nsmascr.cz/content/uploads/2015/01/Zpravodaj-venkova-1-2015.pdf>>.
- Aktuální informace o akcích, které čekají v nejbližší době MAS. *Zpravodaj venkova* [online]. SPOV ČR a NS MAS ČR, měsíčník 201 číslo, 2/2015. [cit. 2015-02-28]. Dostupný z: <<http://nsmascr.cz/content/uploads/2015/02/Zpravodaj-venkova-2-2015.pdf>>.
- EVROPSKÁ KOMISE. *Fact Sheet: Přístup LEADER – základní příručka* [online]. Evropské společenství, 2006, [cit. 2014-12-02], 23 s. ISBN 92-79-02040-4. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/leader/2006_cs.pdf>.
- Evropské strukturální a investiční fondy. Programy pro programové období 2014 – 2020. In: *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. Praha, 2014. [cit.2014-11-03].

Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>>.

- GALVASOVÁ, Iva et al. Formy spolupráce obcí: Organizační i právní formy spolupráce obcí. *Deník veřejné správy* [online]. 2008 [cit. 2014-11-29]. Dostupné z: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6326681>>.
- GENERÁTOR CITACÍ. *Citace.com* [online]. © 2015 [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: <<http://www.citace.com>>.
- KS MAS – STŘEDOČESKÝ KRAJ. *Zápis jednání ze dne 12.12. 2014 na území MAS Zálabí* [online]. 2014 [cit. 2014-12-19]. Dostupné z: <<http://lipaprovenkov.cz/documents/1415801052.pdf>>.
- *MAS Lípa pro venkov* [online]. © 2014 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z:<<http://lipaprovenkov.cz/oxibD1qMQ-->>.
- MAS LÍPA PRO VENKOV. *Výroční zpráva 2007* [online]. 2007 [cit. 2014-09-20]. Dostupné z:<<http://lipaprovenkov.cz/oxibD1qMSZyPTI3JmthbG9kPSZrYWxkbz0mZT0mdHlwem9iPTImej0xMjUmaWRwYXJlbnQ9MjMmaWRwb2xvej0yJnJhej0mcz0x>>.
- MAS LÍPA PRO VENKOV. *Výroční zpráva 2013* [online]. 2013 [cit. 2014-09-20]. Dostupné z:<<http://lipaprovenkov.cz/documents/1396334155.pdf>>.
- MAS LÍPA PRO VENKOV. *Zápis z jednání Valné hromady MAS Podlipansko ze dne 4.12. 2014* [online]. 2014 [cit. 2014-12-19]. Dostupné z:<<http://lipaprovenkov.cz/documents/1420553721.pdf>>.
- *MAS Podlipansko* [online]. © 2014 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z:<<http://mas.podlipansko.cz/>>.
- MAS PODLIPANSKO. *Výroční zpráva 2007* [online]. 2007 [cit. 2014-09-20]. Dostupné z:<http://mas.podlipansko.cz/images/stories/dokumenty/vyrocní_zpravy/vz_2007.pdf>

- MAS PODLIPANSKO. *Výroční zpráva 2013* [online]. 2013 [cit. 2014-09-20]. Dostupné z:<
http://mas.podlipansko.cz/images/stories/dokumenty/vyrocní_zpravy/Vyrocní-zprava-2013.pdf>.
- MAS PODLIPANSKO. *Zápis z jednání Valné hromady MAS Podlipansko ze dne 18.6. 2014* [online]. 2014 [cit. 2014-11-19]. Dostupné z:<
http://mas.podlipansko.cz/images/stories/Valna_hromada/2014/18062014-Nymburk.pdf>.
- MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Metodika pro standardizaci místních akčních skupin v programovém období 2014-2020*. [online]. 2014 [cit. 2014-11-29]. Dostupné z:
<http://eagri.cz/public/web/file/320777/METODIKA_PRO_STANDARDIZACI_MISTNICH_AKCNICH_SKUPIN.pdf>. (a)
- Místní akční skupiny v České republice k 1.11. 2014. *NS MAS ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-10-16]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/content/uploads/2012/11/mapa-mas-11-2014_min.jpg>. (a)
- Místní akční skupiny. *NS MAS ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-10-16]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/content/uploads/2014/11/1_stredocesky.jpg>. (c)
- Moderní obec, moderní region... a MAS. *Odborný časopis pro veřejnou správu, Moderní obec*. Vydavatelství Economia, listopad 2011 (měsíčník), číslo 11. ISSN 1211-0507.
- NS MAS ČR. *Dodatek k národnímu strategickému plánu LEADER 2014+, praktické doporučení Národní sítě místních akčních skupin ČR pro přípravu implementace politik místního rozvoje v rámci víceletého finančního rámce 2014-2020* [online]. 2012, [cit. 2014-12-02]. Dostupné z: <<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:SBBpVBF4HzsJ:www.s>

pov.org/aktuality/komunitne-vedeny-mistni-rozvoj-v-praxi-cr---mas-partner-pro-vsechny-programy-eu-1.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz)>. (a)

- O projektu. In: *Obce sobě* [online]. 2013 [cit. 2014-11-08]. Dostupné z: <<http://www.obcesobe.cz/>>.
- O projektu. In: *Středočeská ovocná stezka* [online]. 2012 [cit. 2014-11-08]. Dostupné z: <<http://ovocnastezka.podlipansko.cz/>>.
- Portál územního plánování. In: *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. © 2012 - 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <<http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>>. (a)
- Portál územního plánování. In: *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. © 2012 - 2014 [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <<http://portal.uur.cz/images/mapy/04-mapa-cr-obce-2014.jpg>>. (b)
- Regionální produkty – Polabí. In: *Asociace regionálních značek* [online]. © 2010 - 2014 [cit. 2014-12-16]. Dostupné z: <<http://www.regionalni-znacky.cz/arz/cs/certifikovane-produkty/detail/796/jahody-z-kourimi>>.
- SMO ČR. Podpořme společně rozvoj meziobecní spolupráce v ČR! *Odborný časopis pro veřejnou správu: Moderní obec*. *Economia*, 2013, XIX, č. 7. ISSN 1211-0507.
- Z činnosti NS MAS. *Zpravodaj venkova* [online]. SPOV ČR a NS MAS ČR, 198 číslo, 11/2014. [cit. 2014-11-28]. Dostupný z: <http://nsmascr.cz/content/uploads/2014/10/ZV-10-11_2014.pdf>.
- Základní demografické údaje ve vybraném území – Kolín. In: *Český statistický úřad. Veřejná databáze* [online]. © 2014 [cit. 2014-10-16]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=tabulka&childsel0=5&cislotab=DEM9010UC&kapitola_id=19&voa=tabulka&go_zobraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&childsel0=5&pro_4_34=533165>.

- Základní finanční přínos podpořených MAS. *NS MAS ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-10-16]. Dostupné z: <<http://nsmascr.cz/zakladni-financni-prinos-podporenych-mas/>>. (b)

Další zdroje:

- POŠÍKOVÁ M.: *Ústní sdělení*. Kolín. 15. ledna 2015
- TVRDÍK R.: *Ústní sdělení*. Kancelář MAS Lípa pro venkov. 11/2014 – 02/2015
- SOUKROMÝ ZEMĚDĚLEC. *Ústní sdělení*. Kutná Hora. 4. března 2015
- SOUKROMÝ MAJITEL PIVOVARU. *Ústní sdělení*. Kolín. 5. března 2015
- povinná diplomní praxe 120 hod. - MAS Lípa pro venkov

9. PŘÍLOHY

9.1 Seznam příloh

Příloha č. 1: Mapa místních akčních skupin v České Republice k 1.11. 2014

Příloha č. 2: Počet obcí zapojených do MAS k 1.9. 2014

Příloha č. 3: Mikroregiony MAS Lípa pro venkov

Příloha č. 4: Svazky obcí na území MAS Podlipansko

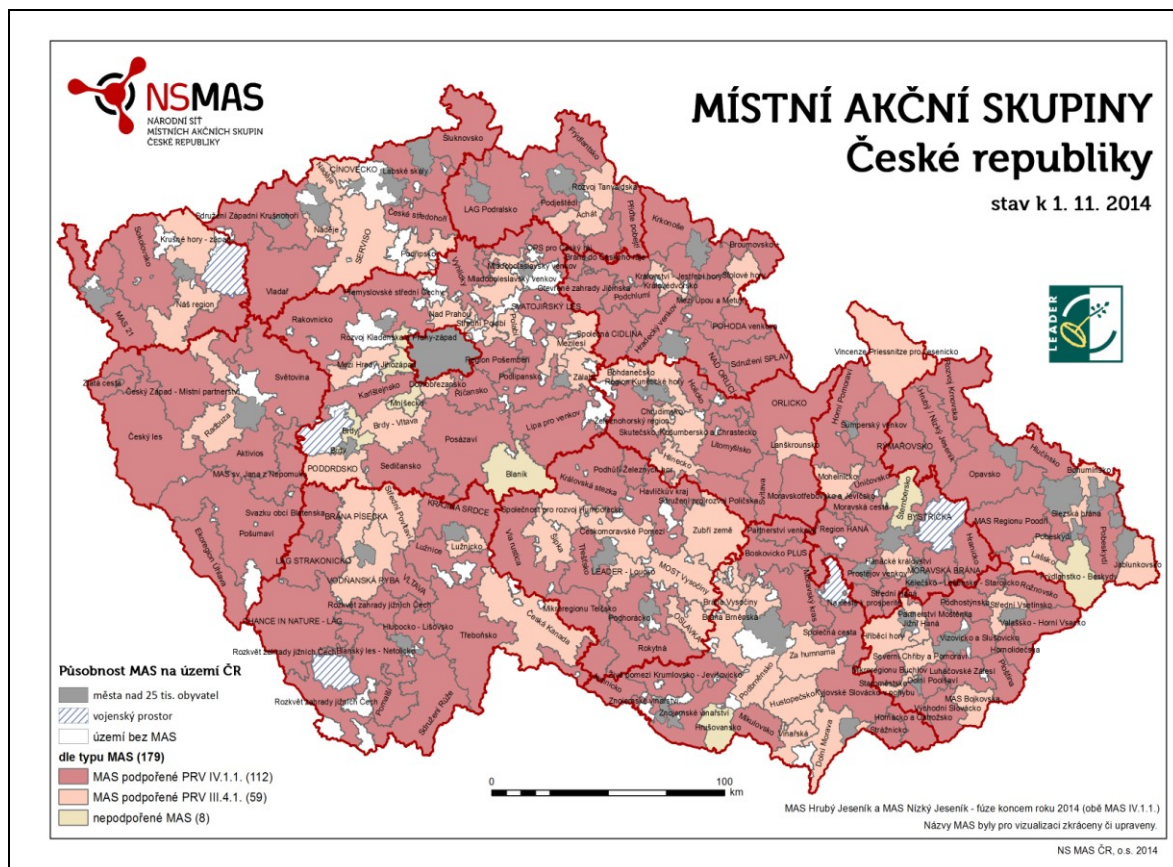
Příloha č. 5: Projekt „Putovní olympiáda mateřských škol“, MŠ Tupadly, 1. Regionální kolo, letiště Zbraslavice, 7.6. 2013

Příloha č. 6: Regionální produkt Polabí – jahody z Kouřimi, dodavatel – Radek Procházka

Příloha č. 7: Dotazník

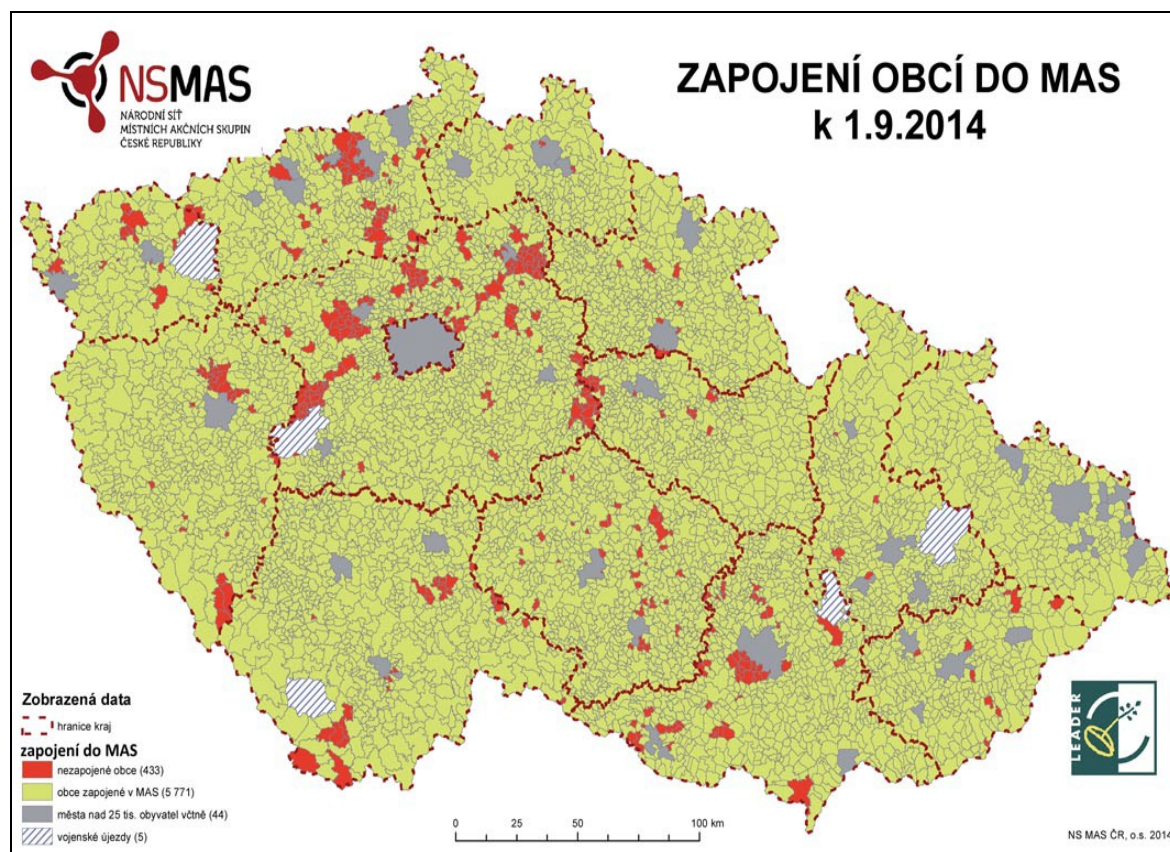
Příloha č. 8: Rozhovory

Příloha č.1: Mapa místních akčních skupin v České Republice k 1.11. 2014

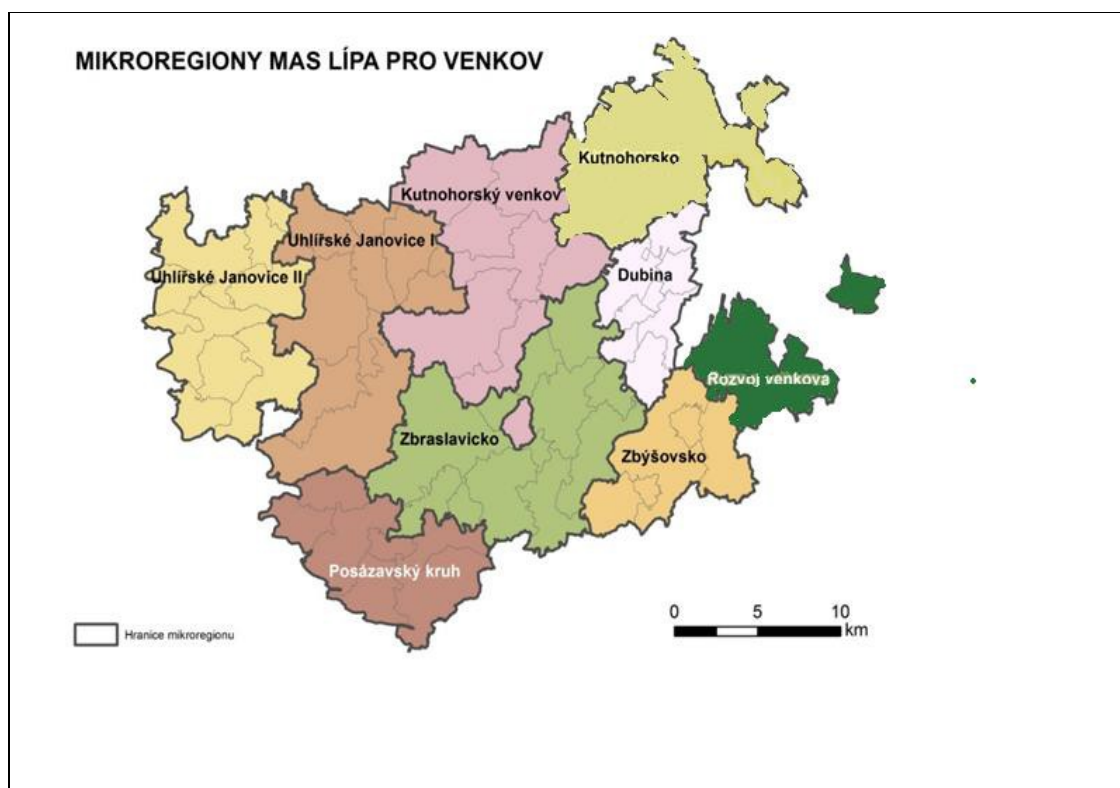
Zdroj: NS MAS ČR, 2014 (a)

Příloha č. 2: Počet obcí zapojených do MAS k 1.9. 2014

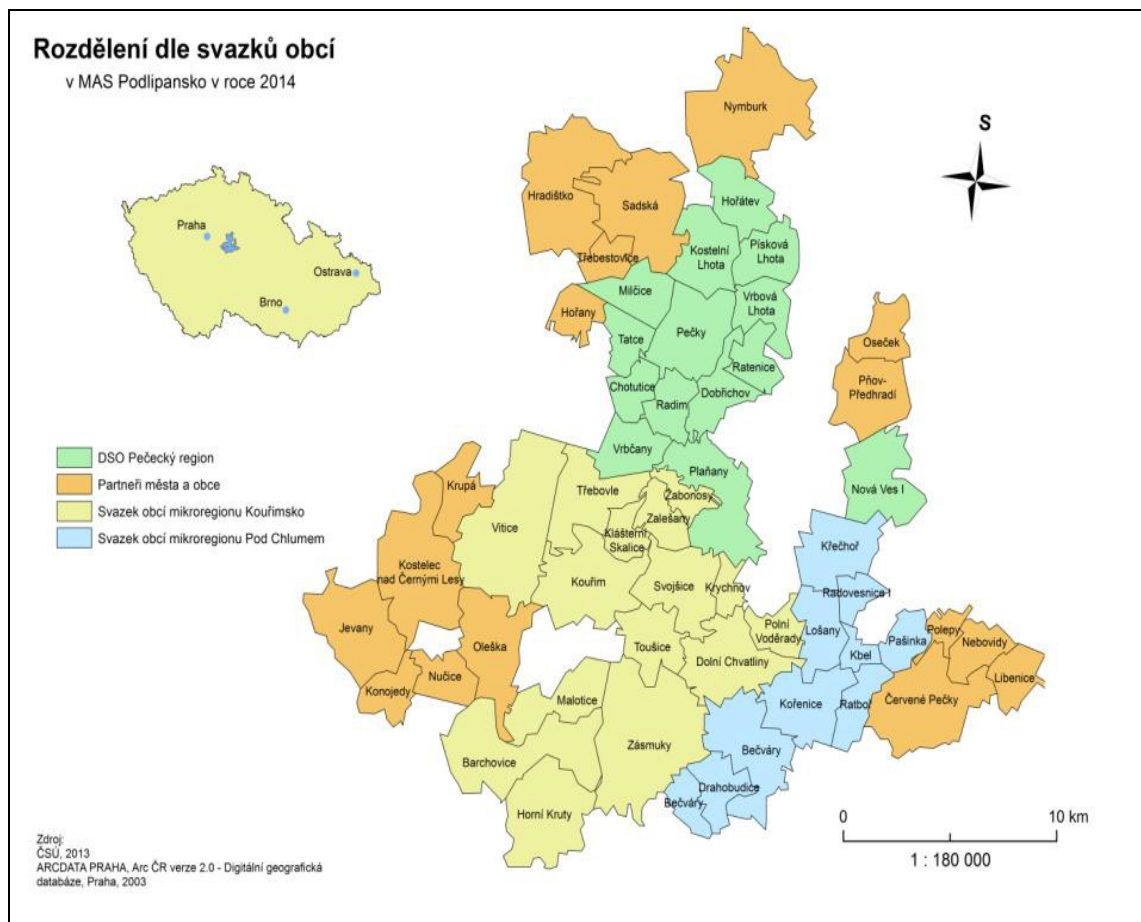
Zdroj: Zpravodaj venkova, 10.11. 2014

Příloha č. 3: Mikroregiony MAS Lípa pro venkov

Zdroj: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Lípa pro venkov, z.s. na období 2014 – 2020, pracovní verze, prosinec 2014

Příloha č. 4: Svazky obcí na území MAS Podlipansko

Zdroj: SCLLD území MAS Podlipansko pro období 2014 – 2020, pracovní verze, 2014

Příloha č. 5: Projekt „Putovní olympiáda mateřských škol“, MŠ Tupadly, 1. Regionální kolo, letiště Zbraslavice, 7.6. 2013

Zdroj: MAS Lípa pro venkov, 2014

Příloha č. 6: Regionální produkt Polabí – jahody z Kouřimi, dodavatel – Radek Procházka

Zdroj: Asociace regionálních značek, 2010 - 2014

Příloha č. 7: Dotazník

Dotazníkové šetření na téma „Zjištění výše povědomí o místních akčních skupinách“

Vážení občané,
jmenuji se Martina Jiříková a studuji na České zemědělské univerzitě, PEF, obor Veřejná správa a regionální rozvoj. Nyní jsem v pátém ročníku a zpracovávám diplomovou práci na téma „Leader jako metoda spolupráce v regionu“. Praktická část DP obsahuje dotazníkové šetření na téma „Zjištění výše povědomí o místních akčních skupinách“. Dotazník obsahuje celkem 14 otázek, které budou následně vyhodnoceny. Prosím o vyplnění dotazníku, jeho vyplnění Vám nezabere více jak 10 minut Vašeho času. Dotazníkové šetření je anonymní a zjištěná data poslouží pouze pro účely diplomové práce.

1. Jste členem nějakého sdružení?

- ano
- ne

2. Kolik společensko-kulturních a sportovních akcí pořádá Vaše sdružení do roka?

- 1
- 2
- 3
- jiné (vypište)
.....
- nepořádáme akce

3. Kdo nejvíce dané akce financuje?

- obec
- podnikatelé
- vaše sdružení
- místní akční skupina ve vašem území
- jiné (vypište)
.....

4. Víte, co znamená místní akční skupina – ve Vašem území („MAS“) Lípa pro venkov/Podlipansko?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

pokud ano, vypište význam jejího vzniku
.....
.....

5. Čerpal/a jste někdy dotace z MAS Lípa pro venkov/Podlipansko?

- ano
- ne

pokud ano, vypište, na co byla dotace využita

.....
.....
6. Jaké činnosti/akce byly uskutečněny MAS Lípa pro venkov/Podlipansko? (vypište)
.....
.....

.....
7. Navštěvujete facebookový profil MAS Lípa pro venkov/Podlipansko?

- ano
- ne

8. Jak často sledujete aktuality o MAS Lípa pro venkov/Podlipansko?

- každý den
- jednou za týden
- jednou za měsíc
- nesleduji

Identifikace respondentů:

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- muž
- žena

2. Kolik Vám je let?

- do 20 let
- 21 - 30let
- 31 – 40let
- 41 – 50
- 51 a více let

3. Bydliště (vypište) .....

4. Jak dlouho v obci žijete? (vypište) .....

5. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- základní škola
- střední odborné učiliště bez maturity
- střední škola s maturitou
- vysokoškolské vzdělání

6. Jaký je Váš současný společenský status?

- student(ka)
- zaměstnaný(á) uveďte profesi .....
- podnikatel(ka)
- nezaměstnaný(á)
- důchodce
- mateřská/rodičovská dovolená

Děkuji za Váš čas a ochotu.
Pěkný den.
Martina Jiříková

Příloha č. 8: Rozhovory

Rozhovor se zástupci daných MAS

Otázka č. 1: Co spolupráce mezi Vašimi MAS?

Otázka č. 2: Podporujete zaměstnanost prostřednictvím podpořených projektů?

Otázka č. 3: Pořádáte akce zapojující obyvatele do života regionu?

Otázka č. 4: Jaká je vaše vlastní výdělečná činnost MAS?

Rozhovor se členy MAS Lípa pro venkov a MAS Podlipansko

Otázka č. 1: Jste členem MAS Lípa pro venkov. Řekněte, jak se na své členství v MAS díváte.

Otázka č. 2 - Myslíte si, že lidé na území MAS Lípa pro venkov/MAS Podlipansko vnímají její činnost?

Otázka č. 3 - Myslíte si, že MAS Lípa pro venkov/MAS Podlipansko může ovlivňovat společensko - kulturní dění svého území?